DRAUGAS
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2,00
Europoje ir kitose šalyse - $3,00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
Telephone Englewood 9611

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

DRAU...
2634 W. 67th Stre...
Telephone Eng...

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai }Vol.{ IV.
CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 7 D. LAPKRIČIO (NOVEMBER), 1912 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Turkai šaukiasi Pagelbos

BULGARAI PRIE KONSTANTINOPOLIO VARTŲ

Nauja Kruvina Kova

Serbų kariumenė pasidalino į tris dalis. Viena nuėjo pagalbon černogorams, kita -- graikams, trečia -- bulgarams. Salonikai apgulti. Turkai šaukiasi antru sykiu didžiųjų viešpatijų pagalbos. Svetimųjų viešpatijų laivai siunčiami į Konstantinopolio uostą. Užpuolimo ant Konstantinopolio laukiama dien'a iš dienos.

Caraičio liga. Kitokios naujienos.

Naujai išrinktas Suv. Valstijų prezidentas Woodrow Wilson ir viceprezidedtas Thoma sRiley Marshall. Juedu užims savo vietas 4 d. Kovo 1913 m.

PASKUČIAUSIOS ZINIOS IŠ KARĖS.

Spalių 6 d. serbams pasidavė Monastir, tvirčiausia turkų stiprovė Makedonijoje. Gynė ją Fethi Paša su šeštuoju armijos korpusu.

Konstantinopolyje pradėta rengties iškelti sultoną į Brusą, Mažesniojoje Azijoje. Visas turkų laivynas pašauktas ginti Konstontinopolio.

Graikai reikalauja, kad turkų sostinė taptų nukelta į Mažesniąją Aziją ir kad turkai užtikrintų laisvę krikščionims savose valdybose Azijoje.

Turkai jieško santaikos.

Lapkričio 3 d. turkų vyriausybė kreipėsi į svetimų viešpatijų atstovus, kad įsikištų į karę ir sustabdytų kraujo praliejimą. Turkai sumušti kiekvienoje didesnėje kovoje. Jeigu karė užsitęstų toliau, tai Konstantinopolis liktų paimtas. Todėl turkai ir ješko santaikos. Jų kariumenė nustumta ties Konstantinipoliu. Pačioje sostinėje didelė suirutė. Krikščionįs bijosi skerdynės. Turkų vyriausybė leido pašaliniems viešpatijoms atsiųsti į Konstantinopolio uostą po vieną karės laivą savųjų pavaldinių apgynimui. Graikų laivynas stovi ties anga į Dardanėlus ir laukia progos sunaikinti turkų laivus.

Karėje išėjo aikštėn keletas netikėtų daiktų. Pirmučiausiai Kirk Kilisse (reiškia: Keturiasdešimts Bažnyčių) stiprovė pasirodė silpna. Bulgarai paėmė ją, palyginti, labai lengvai. O taisė tą stiprovę vokiečiai sulig naujausiais karės mokslo išradimais! Ne be ko, turkai teisinasi, kad jų artilerijai stigę amunicijos, kad kareiviai nebuvę apsipratę su kanuolėmis ir tt. Bet vis dėlto garbė vokiečių mokytojų skaudžiai nukentėjo.

Kruviniausia kova buvo ties Lule Burgas'u. Toji vieta randasi ties geležinkeliu, einančiu iš Adrianapolio į Konstantinopolį, ir buvo labai svarbi turkams. Kova tęsėsi tris dienas. Bulgarų narsumas nežinojo ribų. Ėjo jie ant turkų, nežiurėdami nieko — net oficieriai negalėjo jų suvaldyti. Krito toje kovoje nuo 30 iki 40 tukst. kareivių. Į Konstantinopolį atvežta apie 15 tukst. sužeistųjų turkų. Galop sulužo turkų eilės. Kareiviai ėmė traukties atgal. Tuojau ant jų užklupo bulgarai. Tuomet turkai, palikę artileriją, pradėjo bėgti be jokios tvarkos. Kritę 40,000 turkų ir 75 nuošimtis kanuolių patekę bulgarams. Pats Abdula Paša vos teištruko gyvas ir laisvas.

Į Čorlu ir Čataldža subėgo turkų kariumenė tik mažais bureliais. Labai atsižymėjo bulgarų artilerija, kuri šaudė labai tiksliai. Vienu tarpu išrodė kad turkai paims viršų. Bulgarai, paėmę Lule Burgas'ą, pasijudino po klonius tarp kalnų. Čia turkai sutiko juos baisiais šrapneliais. Bulgarų eilėse kilo sumišimas. Tuojau užjojo ant jų turkų kavalerija ir pradėjo vytis bulgarus atgal. Bet besivijant, pati papuolė po bulgarų kulkasvaidžiais, kurie juos beveik visus iššaudė.

Turkų vyriausybė prisipažino viešai prie pralaimėjimų, bet ramino žmones tuo, kad karėje esąs nelygus likimas. Reikią, girdi, nenusiminti ir nelaimėje.

Tuo pačiu laiku graikai paėmė Prevesos stiprovę Epire. Artos įlankoje graikai sudegino ir paskandino turkų torpedinį laivelį.

Salonikuose didelis suirimas. Žmonės laukia dienų iš dienos užpuolimo turkų ir graikų. Janinoje yra 20,000 turkų kareivių, bet jie atkirtsti nuo Monastiro, nuo kurio pridera.

Turkai, bėgdami, atsižymi žvėriškumais: degina sodžius, užmušinėja moteris ir vaikus.

Subatoje sprogo černogorų arsenalas Antivari'je. Vienuolika kareivių užmušta.

Bulgarai pas Konstantinopolį

Lapkr. 4 ir 5 d. tarp Čorlu ir Serajaus ištiko dar kruvinesnė kova, nekaip buvo ties Lules Burgas'u. Turkai priešinosi išpaskutiniųjų, bet negalėjo atsispirti prieš baisius bulgarų užpuolimus. Dabar eina kova ties Čataldža. Bulgarai paėmė Derkas'ą ir atkirto vandenį nuo Konstantinopolio. Pačiame Konstantinopolyje žmonės laukia nekantriai, kas ištiks už dienos — kitos.

Turkų vyriausybė, matydama visišką pažeminimą, kreipėsi antru sykiu į Francijos vyriausybę, melsdama, kad viešpatijos užbaigtų karę. Vėl atsakyta, kad pašalinės viešpatijos negali kišties, kol abidvi pusi nepaprašys. Bulgarai ir jų talkininkai reikalauja, kad turkai pradėtų tarybas tiesiok su jais, be jokio tarpininkavimo iš šalies.

Anglija, Francija, Italija ir Vokietija išsiuntė savo laivynus į turkų vandenis ginti savųjų reikalų. Italijos keturi šarvuočiai pasiųsti į Konstantinopolį ir jiems liepta gelbėti kataliku vienuolius, kunigus ir šiaip jau žmones.

Austrijos užsienių dalykų ministeris Berechthold pasakė, jog Austrija dabar, kad jai nepasidarytų kokia nors skriauda. Reiškia tai, kad Austrija rupįsis, kad talkininkai neturėtų didelės naudos iš savo pergalės.

Serbai apvalė Makedoniją nuo turkų.

Apvalę Makedoniją nuo turkų, serbai padalino savo armiją į tris dalis. Viena nuvažiavo per Sofiją į pietų rytus padėti bulgarams paimti Adrianopolį, antroji — tapo pasiųsta pas Skutari, kur turkai vis dar tebesilaiko prieš černogarus. Likusiji gi dalis nuėjo į pietus, kur drauge su graikais ir bulgarais apguls Salonikus.

Caraičio liga.

Valdiškai tapo pranešta, jog Rusijos įpėdinio Aleksiejaus liga atsiradusi šitokiu budu: Aleksiejus, budamas Baltvėžyje, norėjęs įšokti į luotelį. Luotelis stovėjęs per toli, ir caraitis perpuolęs. Pradžioje nieko nebuvę galima užtėmyti. Bet 30 rugs. pradėjęs brinkti pilvas pagal strėnas ir atsiradusi kraujynė. Po trijų savaičių gydynas sumažinęs kraujo tekėjimą, taip kad vaikas galėjęs jau stovėti. Bet 15 spal. caraitis bandęs eiti vienas. Puolęs ir vėl susižeidęs. Imsią daug laiko, kol kraujas sustosiąs tekėti ir caraitis išgysiąs.

TELEGRAMAI.

Massenet įpėdinis

Paryžiaus Dailės Akademijos (Academie des Beaux Arts) narių vieton mirusiojo nesenai Massenet išrinkta 21 balsu prieš 7 Gustave Charpentier, autorius operos "Louise". Charpentier yra neturtingas kompozitorius su palinkimais prie anarhizmo. Sako, kad jis ketinęs iškelti į padanges operos namus, jeigu jo "Louise" nebutų radusi pagyrimo. Bet kumet pasisekė, tai kompozitorius sušuko: "Dabar turėsiu už ką pasisamdyti nors tarnaitę!"

Blaivininkai Danijoje.

Blaivininkai taip prasiplatino Danijoje paskutiniu laiku, kad ateinančiuose rinkimuose į parliamentą blaivininkai ketina statyti savo kandidatus. Tikima įamėti nevieną blaivybės atstovą parliamente.

Sarai Bernhard sukako 67 metai.

Garsi aktorė Sarah Bernhardt susilaukė 67 metų amžiaus. Sukaktuvės buvo apvaikščiotos Londone. Spal. 23 d. trisdešimts prancuzų studentų atvežė jos automobilių iš Coliseum teatro į Savoy viešnami. Buvo iškilmingi pietus, prakalbos, parašti-ninkas Max Pemberton įteikė aktorei pasveikinimą su 100,000 parašų.

Neįtikėtina žinia.

Iš Brazilijos ateina neįtikėtina žinia, buk Irany'je, Paranos provincijoje tukstantis brigantų užpuolę ant policijos ir užmušę arba sužeidę apie 60 ofic. ir prastų policiantų. Jie norį sugrąžinti ant sosto ciecorių Dom Pedro II: Maištas esąs rimtas. Valdžia nusiuntusi į Paraną 35,000 kareivių.

Tai žiniai sunku tikėti.

Alaskos vulkano išsiveržimas.

Katmai vulkanas, kursai pridirbo daug pragaišties Alaskos pusiausaliui praeitą birželio mėnesį, vėl išsiveržė. Taip praneša garlaivis "Dora", kusai apsistojo ties Whale sala, nes negali plaukti toliau dėl puolančių iš vulkano pelenų.

Krutami paveikslai uždarinėja smukles.

Washington'o mieste vyriausybė skelbia, jog krutami paveikslai pradeda tenai imti smuklių vietą. Lig šiol atsirado tik 175 aplikantai, norintis išimti išnaujo leidimą laikyti smukles, kuomet pernai tuo laiku buvo išimta 513 leidimų. Žmonės velija eiti į judamus paveikslus, nekaip leist ilaiką smuklėse. Todėl smuklės ir bankrutija.

Wilsonas Išrinkt... Prezid...

Republikonų Par...

Didelė Dem... Pergal...

Dunne išrinktas I... Gubernatori...

PASKUČIAUSIOS ...

Wilson'as gavo 443 ...
nius balsus. Roos...
gavo 77 elektorinius...
Taft'as gavo 11 ele...
balsų.

Wilson'as laimėjo 40...
Roosevelt'as „ ...
Taft'as „ 3...

Naujas kongresas susid...
demokrato atstovo, 133...
konų ir 11 progresistų...
bus 45 republikonai ir ...
kratas.

Cook paviete A...
sumušė Bartzen'ą rinki...
vieto prezidentą 13 tuk...
Maclay Hoyns išrinktas ...
advokatu, bet socialista...
gavo nekiek mažiau ...
alistai sako. kad rink...
ryta apgavystė. Jie k...
lauti skaityti balsus iš...

Woodrow Wilson'a...
mėjo prezidento rin...
se, Jis gavo daugiausi...
torinių balsų — netoli...
Theodore Roosevelt'...
vo antru. Jis gavo ši...
viršum balsų.

Mažiausiai balsų ga...
ham Howard Taft'a...
truputį daugiau, kaip...
tį.

Reiškia tai, jog rep...
nų partijos sugriuvo, ...
vieton iškilo nauja—...
ginų ir jog demokra...
valdė šioje valandoje ...
visą Ameriką.

Wilson'as — musų ...
mas prezidentas, M...
-- vice prezidentas. ...
blikonams nereiks n...
koti kandidato vieto...
siojo Sherman'o.

Rinkimų smulkmen...
liekame ateinančiam ...
riui, pasitenkindami ...
kartu apskritais ruoža...
Visos didžiosios va...
ėjo už Wilson'a, išs...
Pennsylvaniją, Iowa, ...
nois, Kansas ir Mi...
bet šios balsavo už ...
velt'a. New York ir K...
nija virto demokrati...
valstijomis.

Viena didžiausių p...
čių, dėlko demokratai ...
laimėjo, yra vienybė ...
tijoje. Labai mažai ...
kratų atidavė savo b...

...draugi-
...gei senovės
... kad vaikams
... girtybės neapykantą
...davo jiems nugirdytą
vergo bjaurią regyklą.

Yra tai nuodėmė labiausiai apverktina savo pasekmėse. Girtuoklis neapsakomas nelaimes užtraukia ant savęs, nes pražudo viską: garbę, pinigus, protą, sąžinės ramybę ir sveikatą; vargą užtraukia ant pačios ir vaikų, kuriems atima duoną, ramybę, o tankiai piktu savo pavyzdžiu, ir dorybę.

Yra tai nuodėmė, kuri lengvai virsta įpročiu, įpročiu labiausia kankinančiu, beveik nepataisomu.

Tečiau Dievo malonė yra visagalinga; mes ja naudodamiesi, galime tos nelaimės išsisaugoti, galime iš jos išsigelbėti, jei tik vartosime tinkamus įrankius ir vaistus: Kokie gi tie vaistai?

Atsimink tulžį ir actą, kuriais Jezus Kristus ant kryžiaus buvo pagirdytas.

Vengkie progos, šalinkis saliunų ir visokių susirinkimų, kuriuose nežino kas yra susilaikymas ir jo nelaiko pagarboje.

Bijokies pragaro ir daryk tikrą atgailą su tvirtu pasiryžimu.

Eik tankiai prie Šv. Sakramentų.

Neapsileisk maldoje ir tu rėk dievotumą į Švč. Panelę.

Broliai, sako apaštalas, bukite blaivūs ir jauskite. Ypatingai jūs jaunieji, kuriuose visokie įpročiai lengvai šak nis įleidžia, saugokitės įpročių, kurie gali jus visą gyvenimą padaryti nelaimingais. — bukite blaivūs ir jauskite; nes jusų priešas velnias, kaipo liutas rėkiantis, vaikščioja aplinkui, jieš kodamas, ką prarytų", (I. Pet. v. 8). **S.**

Katalikiškos Žinios

Mirė kunigai. Mariampolėje mirė kun. Biskis. Ilgus metus jis buvo suparaližuotas kojose ir negalėjo paeiti. Apie tą patį laiką mirė Jablonės klebonas kun. M. Olekа.

Mirė kompozitorius. Brussel'yje mirė 28 spal. Edgar Tinel, konservatorijos direktorius. Jis buvo autorium oratorijos "Franciscus" ir operų: "Godoleva" ir "Katharina". Šioji pastaroji yra šventa opera. Velionis gymė Sinay'uje, Belgijoje 1854 m. Buvo žinovu gregorinio giedojimo, apie kurį išleido ir knygą.

1600 m. sukaktuvės. Spal., 28 d. Rymo buvo švenčiamos iškilmingai 1600 metų sukaktuvės kovos ties Ponte Milvio (už 2 mylių nuo Rymo), kurioje ciecorius Konstantinas pergalėjo Maksencijų ir po kurios suteikė laisvę katalikų bažnyčiai. Tą dieną buvo padėtas kampinis akmuo po didele bažnyčia, kuri bus pastatyta kovos vietoje paminėjimui svarbaus istorijos atsitikimo.

Nuolės žuvo liepsnuose. ...esios Gailestingosios Seserys, begelbėdamos vaikus San Antonio, Tax., prieglaudoje, žuvo liepsnuose. Naktį, 30 spal. šv. Jono našlaičių prieglauda, San Antonio, Texas, užsidegė. Našlaičių prieglaudoje buvo 85, juos prižiurėjo devynios seserys. Iš jų tik trys seserys teišsigelbėjo. Vaikų žuvo tik vienas, bet ir šis dingo drauge su perdėtine, kuri ne spėjo išnešti kudikio laukan —abudu tapo užversti griuvančių sienų.

Keturdešimtė Baltimorėje, Md. Spal. 20-22 d. vietos šv. Jono bažnyčioje atsiliko 40 valandų atlaidai. Klebkun. J. Lietuvnikui padėti atvyko šie svetimi kunigai: Šeštakauskas, Šeštokas, Petkus, Milukas, Polujanskis, Grikis, ir Žemblis. Pamokslus sakė kunigai: Šeštokas, Milukas, Šeštakauskas ir Petkus. Išpažinties ir prie Dievo stalo priėja apie 1500 žmonių. Bažnyčia ir altorius buvo papuošti labai dailiai ir traukte traukė savin žmones. Išstatytasis Šv. Sakramentas lyg kalbėte kalbėjo į žmonių širdis: "Eikite pas mane visi, kurie esate apsunkinti..." Iškilmėse dalyvavo dr. šv. Kazimiero ir šv. Jurgio, taip-pat merginų Nekalto Prasidėjimo draugija (merginos buvo apsitaisiusios baltomis drapanomis su velionais ant galvos ir draugijos ženklais). Procesiją papuošė labiausiai mažos mergaitės nuo 5 iki 8 metų amžiaus. Buvo jų apie 30.

T. B.

Tėvo Kazimiero Misijos. T. Kazimieras kapucinas laikys misijas sekančiose vietose: nuo 23 iki 31 spalių Pittsburg, Pa., toj parapijoj, kur klebonauja kun. Ad. Šimkevičia; nuo 6 iki 14 lapkr. Lowell, Mass; nuo 16 iki 24 lapkričio Nashua N.H.; nuo 27 lapkričio iki 5 gruodžio Lawrence Mass.; nuo 7 ik 15 gruodžio Mahanoy City, Pa.

Kunigas-meras. Montluson'o mieste, Francijoje, merų (burmistrų) tapo išrinktas katalikų kunigas. Kaipo merui, jam prisiėjo duoti civilinį šliubą vienai porai. Davęs šliubą, meras nusivedė porą į bažnyčią ir tenai surišo jaunavedžius naujų ryšiu.

Aiškinimas bažnyčioje apie džiovą. Kardinolas Ferley sutiko, kad nedėldienyje 27 spal. visose New York'o katalikiškose bažnyčiose kunigai paaiškintų žmonėms iš sakyklos apie džiovą ir budus kovoti su ja.

Iš Lietuvos

Dailės Draugija. Į Liet. Dailės Draugiją Vilniuje įsirašė nuolatiniu nariu kun. Aleks. Skripka iš Chicago. Adomas Varnas-Rikkers paaukojo draugijai savo paveikslą "Rūdens rukas" ir p. Sofija Čiurlionienė 4 projektus knygų apdarams velionio M. Čiurlionio. Mirė šie Draugijos nariai: Jurgis Pesys ir Anupras Vaitkevičius. Draugijai ypač buvo brangus p. Vaitkevičius.

Kratos ir suėmimas. Šiauliuose buvo kelios kratos: pas advokatą Venclauskį, daktarą Sarečvičių, A. Mikševičių ir advokatą T. Valiuką. Advokatą Venclauskį suėmė, bet vėliau paleido. Kaip tik ateina žinios apie atgijimą Liet. Social-Demokratų partijos. Liepojuje kaip rašo "Liet. Žinios", susekta social-demokratų organizacija, rasta pasportinių blankų, nelegalinės literatūros.

Nuolatinė trupa. Panevėžyje prie vietinės draugijos "Aidas" žada sutverti — kaip rašo "L. Ž." — nuolatinis artistų burelis.

"Litwa" siulija 500 r. dovanų. Lietuvoje įėjo madon siulyti dovanų dideliais pinigas, jei kas išrodys kokį daiktą. Bulota siulijo 1000 r., jei "Šaltinis" išrodys, kad Bulota turėjęs kokius nors susinešimus su Azefu; "Šaltinis" siulijo 300 rub., jei Bulota ir "Liet. Ukininkas" išrodys, jog "Šaltinis" melavo. Dabar M. Davaina-Silvestravičius siulija 500 rub. tam, kurs išrodys, jog "Litwa" ir "Lud gauna pašalpą nuo rusų valdžios. Žinoma, tokia pašalpa tai tik endekų prasimanymas.

D-ras Jonas Basanavičius kviečia lietuvius daryti kasmet lietuvių spaudos parodą. Meldžia jis siųsti parodon netik knygas ir laikraščius, bet plakatus, apskelbimus ir kitokius spaudintus daiktus.

Lietuvių judėjimo veteranui lietuvių visuomenė šiame sumanyme pritaria.

R.Bytautas pataria vietoj tebevartojamųjų "autoritetas", "universitetas", "imunitetas", ir Jauniaus su Buga teikiamųjų "autoritatė", "universitatė", "imunitatė" rašyti ir sakyti: autoritas, universitas, imunitas su gimtininku: autorito, universito, imunito. Tas pats Bytautas seniau liepdavo rašyti paktas vietoj faktas arba phaktas, plegma vietoj flegma arba phlegma...

Kas naujas kalbininkas — nauji patarimai.

Pasikėsinimas ant Roosevelt'o gyvybės ištraukė aikštėn vieną svarbų daiktą — butent, kad revolveriai ir pistolietai yra visai nereikalingi. Jeigu jų nebutų pik tadariai neturėtų su kuo šaudyti. O kaip piktadariai neturėtų su kuo šaudyti, tai tokie ginklai butų nereikalingi ir policijai.

Taigi ar negeriau butų — rašo Detroit'o "Free Press" — užginti netik revolverius ir pistolitus pardavinėti ir nešioti, bet ir išdirbinėti?

MELDIMAS IŠ LIETUVOS.

(Gailiastingųjų Skaitytojų Domai.)

Dar kartą drįstu klabinti į brangių Brolių Amerikoje, širdis, kad teiktųsi sušelpti mane lozorių. Be abejo jųs, Broluėiai, nenorite apsieiti be laikraščio ir ateinančiais — 1913 metais. Todėl siųsdami prenumeratą nepasigailėkit pridėti po kelis centus ir man, pavargėliui ligoniui. Jums tie keli centai bus mažas nuostolis, o man, kuomet

Lietuvių Mokykla Spring Valley, Ill.

jųsų keli susidėsite, pasidarys didelė pagalba. "Draugo" administracija tą jųsų dovenėlę prisiųs man į Lietuvą.

Taip-pat meldžiu ir gerbiamųjų draugijų paaukoti man po kiek kuri išgali. Am žinai busiu dėkingas.

Meldžiu aukas ir šiaip laiškus siųsti adresu:

Kazys Kalinauskas,
Kaimo Radziškių, valsčiaus Mackavos, Kalvarija, Suvalkų gub.

KORESPONDENCIJOS.

BALTIMORE, MD.

Italų straikas. I. W. W. propaganda. Truksta lietuvių plumberių. "Žmogžudžiai" ant scenos. Giedojimas bažnyčioje.

Spalių pradžioje buvo sustraikavę italai dirbtuvėje "Shloss Co." Jie norėjo apginti užvaizdą (forman'ą) italą, kurį Shloss'as buvo paleidęs iš darbo. Po kelių dienų vieni sugrįžo dirbti, kiti išėjo su užvaizda į kitą dirbtuvę. Tokiu budu straikas pasibaigė

Čia vis lankosi į lietuvių unijos susirinkimus geradariai, kurie kalbina lietuvius įsirašyti į Industrial Workers of the World. Kažin ar tai butų gerai? Man rodosi, kad nereiktų lietuviams niekur kitur rašyties, nes dabar pigi mokestis — 15 centų mėnesiui — tai visi ir laikosi vienybės, o jeigu kitur reikės mokėti daugiau, tai ir pakriks.

Čia visos dirbtuvės paskelbė savo darbininkams, kad sutrumpina darbo valandas, nenumušant savaitinės mokesties. Dabar dirba po 9 vaalndas dienoje. Bet pasirodė, kad tas darbo valandų sturumpinimas yra išėjęs iš miesto paliepimo. Pirmiau buvo sutrumpinę darbą moterims, o dabar jau ir visiems, tik vyrams yra leista dirbti viršaus.

Lietuvių plumberių turbut niekur nėra, nes iš niekur neatvažiuoja. Jau ir kiti lietuviai savininkai gavo paliepimus savo namuose įsivesti viską su vandeniu, bet plumberiai tą darbą apkainuoja nuo 200 iki 300 dol. Šitokį darbą pirmiau padarydavo už 100 dol. Jeigu kas apsiima už 200 dol., tai duok jam darbą nes jeigu derėsiesi ir kitą plumberį ...ksi, tai užgiedos tau augščiau. Daugelis lietuvių laukia paliepimo dienos ir suka galvą, kur čia gauti pigesnį plumberį. Pardavinėtojai niekam negali įsiulyti savo namų, nes visi bijosi, kad reiks suvesti viską su vandeniu; kur ir yra jau suvesta, tai ir ten turi viską vesti išnaujo sulig naujausių sistemą. Vienas plumberis pasakė, kad jeigu jis gautų padirbti taip kelis metus, tai nei jam nei jo vaikams nereiktų daugiau dirbti.

Spalių 14 d. teatrališkoji draugija sulošė teatrą: "Žmogžudžiai". Viskas gerai nusisekė. Publikos prisirinko neperdaug — apie porą šimtų žmonių. Pelnas buvo skiriamas lietuvių knygynui.

Musų bažnyčioje 20—22 d. spalių buvo 40 valandų atlaidai. Viskas atsiliko dailiai. Vakarais klausyklos budavo apgultos norinčiųjų prieiti išpažinties, ir t.t. Bet vieno daikto truko visą laiką — tai giedojimo bažnyčioje. Sekmadienį trečią valandą popiet atėjo klebonas, atkalbėjo rožančių, litaniją ir vėl išėjo. Bažnyčioje žmonių pilni suolai: vieni klupo, kiti sėdi, treti, pabučiavę misijos kryžių, eina namo — ir taip tuštėja bažnyčia, o už valandos gal tik keli tepasiliks prieš išstatytąjį Švenč. Sakramentą. Tyku, niekas negieda; išrodo, lyg butų numirėlių diena — tuojau po Jeruzolimos išnaikinimo... tik blizgančios žvakės ir tos baltos gėlės, lenkdamos savo žiedus, atiduoda garbę savo Sutvertojui. Tiktai žmonės neturi savo Sutvertojo ir Atpirkėjo meilės — nesiunčia savo garbės giesmės žodžiais... Kaikas sako, kad tai esąs kunigas kaltas, nes nesirupinąs giedojimu, kiti meta kaltę ant vargonininko, ir taip toliau. Bet, tikrai kalbant, tai męs patįs kalčiausi. Ana, Vilniaus gubernijoje lietuviai gauna ir galvas pramušti nuo lenkų už lietuviškas giesmes — o musų čia galvų niekas nedaužys už giedojimą savo bažnytėlėje. Velykų naktį keli vyrai susitarę pagieda, ir buna gražu. Jei kas sekmadienis rytais ir po mišparų pagiedotų nors po vieną giesmę — tokiu budu žmonės priprastų prie giedojimo bažnyčioje, ypač jei giedotų gražiai. Atsiminkime, ką Tėvas Kazimieras per misijas gegužėje sakė, kad, kaip jis laikė misijas Chicagoje, tai žmonės bažnyčioje giedoję ir rodęsi, kad butum buvęs Lietuvoje, kur norints Plungėje, o ne Amerikoje... o pas jus, girdi, Baltimorėje, tyku, lyg kokių airių bažnyčioje.

Pasižadinkite, baltimoriečiai, pasirupinkite padaryti taip, kad ir jums išrodytų bažnyčioje, lyg tėvynėje!...

J. K.

PITTSBURGH, PA.

Spalinio 27 d. Pittsburgho dramatiškas burelis pastatė ant scenos "Pilėnų Kunigaikštį", vieną rimčiausiųjų musų rašytojų tragedijų. Atsakomai atvaidinti šią tragediją reikia gerai išsilavinusių sceniškų jiegų, tinkančių kostiumų ir savo dalyką žinančio režisieriaus. Nieko panašaus neturint negalima drįsti griebties tokio sunkaus dalyko, nes lengvai gali įvykti scenos profanacija ir vaidenimo parodija. Tečiaus nieko panašaus neatsitiko šį sykį. "Pilėnų Kunigaikštis" vaidinta gana gerai. Reikia pripažint, jog Pittsburgho dramatiškas burelis turi keletą tikrai artistiškų spėkų, nors kiti tik pirmą—antrą kartą tepasirodo ant scenos. Tokią Marčiukoniutę (Laimutė), A. Sutkaičiutę (Rėda), A. Marčiukonį (Margis), J. Miliauską (šventas), J. Packevičių (Barmardas) galima pavadinti, jei ne talentingais, tai gerai susimanančiais vaidenimo dalykuose. Padirbėję, ypač Marčiukoniutė, gali likti gabiais vaidintojais. Svarbiausioji musų mėgėjų yda, tai bijojimas balsiai kalbėti. Antra yda, turbut iš užjurio atsinešta, tai laikymas "ruk po švam." Tai bene bus vergijos liekana. Esame labai pripratę prieš visokius "činovnikus" išsitiesę, kaip styga, stovėti ir negalime to pamesti nei laisvoj Amerikoj. Norint gerai vaidinti, reikia neatbutinai išmokti garsiai suprantamai kalbėti ir žinoti, ką daryti su rankom. Pertraukų laiku, kurios buvo nedovanotinai ilgos, trįs mažos mergaitės, šv. Kazimiero mokyklos mokinės, puikiai skambino ant piano.

Gineitis.

Visoje mėtų Amerikoje per metus esti mažiau persiskyrimų vyro su pačia, kaip Chicagoje per vieną savaitę.

...lija. —Mat, XIII, ...nuomet Jezus kal...lyginimą, sakyda...lyginta yra dangaus ...mogui, kursai pa...sėklą savo dirvoje. ...monės miegojo, atė...priešelis ir, pasėjęs ...tarp kviečių, nuėjo. ...augo žolė ir vaisių ...pasirodė ir kukaliai. ...paties tarnai atėjo ...: viešpatie, ar ne ...pasėjai savo dir... kur tat turi kuka... tarė jiems: Neprie... ...os padarė tai. Ir ...o tarnai: Duok ...ime ir išrausime ...s tarė: Ne, idant ...rinkdami kukalius, ...tumite drauge su ...kviečių Duokite abe...ugti iki piučiai, o piu...etu tarsiu piovėjams: ...ite pirmiau kukalius ...iškite juos į ryšelius ...imui — o kviečius ...e į mano kluoną.

...GIRTYBĖ.

...eptynios didžiosios ...ės, butent: puikybė, ...atė, nečystata, rusty... ...rijimas pavydėjimas, ...mas.

...rijimas yra tai ne... ...anti valgymo ir ... meilė. Apsi... ...s kada palie... ...rimą, vadinasi nesusi... ...au gėrimuose, abra gir... Girtybė teisingai pri... ...to prie didžiųjų nuodė... ...ės ji yra šaltiniu dau... ...s kitokių nusidėjimų: ...tuviavimas, burnoji... ...barniai ir visokios rū... ...logi pasielgimai yra tai ...ės vaikai.

...tybė yra mirtina nuo... ...anei nečysti, sako šv. ...s, anei stabų garbin... ...nei girtuokliai neap... ...ngaus karalystės (I ...VI, 9) Girtuokliai neap... ...ai Dievą rustina, sa... ...ą pasielgimą augščiau ...ni už Dievą ir, kaip ...s Apataštalas sako ...i sau dievą iš savo ...ilip. iii, 19).

DAILĖ ✤ POEZIJA ✤ LITERATURA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRIS…

Poezija.

Vaitkaus pasveikimas.

Geriausias šių dienų musų poetas-lirikas M. Vaitkus pradėjo spaudinti Vilniaus "Viltyje" labai smagių eilių rinkinėlį, kurį skiria savo Gerajam Genijui ir kurį pavadino meiliai skambančiu vardu: "Skaistusis gyvenimo sapnas". Eilės ištiesų skaisčios. Nematyti jose tojo dvasios prislėgimo, kurį buvome priprate regėti musų jauno poeto -džiovininko tvariniuose. Ar tik nepasveiko musų Vaitkus? O gal prigimties prieglobstyje Lietuvoje, gražiosios vasaros metu atgijo jo spėkos? Nedovanai gieda poetas:

Ei, sakyki, sakyki greičiaus,
Kodėl vis stebuklus, nustebęs, matau?
Kodėl inkvėpimas aplanko dažniaus?
Ei, sakyki, brolau!

Kaip lengva ir smagu dainiui kažinkur pamiškėj — parugėj, rodo šios linksmos eilės:

Čia šnibžda man bailiai drebulė
Ten ąžulai šešėlį meta...
Jauni linai, rugiai sugulę
Sudarė margą, linksmą ratą.
*
Žiogų gyva, linksma dainelė
Kutena ausį; medžiai siaudžia;
Žiedai prie žemės galvą glaudžia;
Banguoja pievoje žolelė...
*
Kaip gera! Kaip augštai krutinę
Galingas džiaugsmas man kilnoja!
Kaip lengva man! Jausmai, patvinę,
Širdies plačių ribų nebboja!

Prigimties prieglobstyje, pašilyje, pamato poetas gėlelę neužmirštuolę, ir tuojau jo jautri vaidintuvė verpia saldžią dainelę:

Tyliam griovyj prie seno šilo
Išaugę neužmirštuolytės;
Meiliai, ramiai į žmogų žiuri
Mažolės, žydrios jų akutės.
Atmink per amžius miško tylą,
Atmink vėjelio dulsią bylą!
Atmink tą gražųjį šalvarnį,
Juokingą, rimtą pievų garnį!
Minėk: gegutė čia kukavo!
Sesutės čia tyliai dainavo!...
Meilingą šneką čia šnekėjai...
Ar skaisčią vietą pamylėjai?
Tos pievos, girios tebgrožėjas...
Jas šildo saulė, lanko vėjas"...
Tyliam griovyj prie seno šilo
Nutilk, nutilk neužmirštuolė!
Laimingi, šviesus atminimai
Nedils, nedils širdyj, skaustuole!..

Visiškas atsigriebimas nuo tamsių minčių matyti ir kitose M. Vaitkaus eilėse, tilpusiose "Draugijoje", No. 68. Nerasi tenai mirties paminėjimo, neišgirsi prieštaravimo besiartinančiai giltinei: "Bet aš nenoriu numirti; aš noriu gyventi, kariauti!" Ne, poetas, jei nori pasislėpti nuo žmonių, tai tik laikinai, atsilsėti negirdėtuose, nematytuose rumuose:

Į baisiąją gelmę norėčiau-aš pulti,
Baimė, kad dvasią užtrauktų,
Į vandenį nerti, ant dugno atgulti,
"Žuvo jau", žmonės kad šauktų...
Ir vėlei išnerti, piktai pasijuokti
Baimei stačiai į akis;
Ir šiaurųjų svečių, kad bėgtų, prisuokti
Nerti atgal, kaip žuvis...
Ant tyliojo dugno taip gera, tylu!...
Poilsį siela atrastų.
Tylioje jurėj slaptinga, gilu....
Paslaptį kas-gi atkastų?!
Krikštolo ten rumai ant dugno didžiuojas,
Ten aukso, sidabro žuvelės galluojas...
Į jures stebuklų stebuklus žiurėčiau,
Tylėčiau, tylėčiau, tylėčiau....
("Pajuris, Naktis...")

Jurės sukelia poete dar kitus norus — skrajoti, kaip paukščiui, po neapimamą plotį:

Skriečiau, ei skriečiau nuo augštojo kranto
Į begalinįjį, laisvąjį plotį...
Linksmas skrajočiau ant miško, ant plento,
Lėkčiau per jures, vėl grįžčiau — į stotį...
Greitas, laisvutis... Krutinė praplystų;
Siela atgimtų, ir akįs atšvistų....
Koks-gi laimingas tas jurės paukštelis,
Laisvas kur skaido po oro vilnis!
Skrisiu vaidentuvėj, tarsi vaikelis,
Seksiu ir vysiuos, užmerkęs akis...
(Ten-pat)

"Debesų Žaidai" ir "Stebuklingas Rytmetys" atsižymi jautriu gamtos grožybės aprašymu, o "Dievo Pasiuntinyje" Vaitkaus įkvėpimo valandoje giliai atjaučia dangaus meilės ir šviesos galybę — galybę tos "aiškiosios žvaigždės, kuri nesveiką akį visur pasiekia, kamuoja jąją, norint neduoda, jai sveiką šviesą meilingai tiekia..." — o tos žvaigždės "spindulėliai galingai tirpdo krutinių ledą; gausiai malonę į jasias pila, švelniai nuveikia, į dangų veda".

Taigi — tegyvuoja musų Vaitkus! Tegul jo muza gieda mums kuoilgiausius metus!

"Ateities" 8-me numeryje (II-ojo tomo) randame Putino eiles: "Rytas" ir "Po darbų", taip-pat K. Slinkio: "Kad...."

"Aušrinėje" (III, No. 19) randame eiles: V. A. "Iš Atminimų", A. Šmukštučio: "Pučia vėjas", Dievičio "Ruduo". Visos liudnos, ne iš širdies, bet iš šalto protavimo išėjusios.

"Žvaigždė", pabaigusi Pr. Vaičaičio biografiją (raše poeto brolis, kunigas), pradėjo leisti per savo skiltis jo eiles.

ŠEVČENKO LIETUVIŲ KALBOJE.

Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės spaustuvė Seinuose išleido Taraso Ševčenkos "Eilių Vainikėlį". Lietuvių kalbon išvertė ir įžangą parupino Liudas Gira (86 puslapiai). Išleidimas gražus, aistetiškas; Liudas Gira — tas jausmų poetas— butų lyg tinkamas Ukrainos [illegible] šlubuoja.

Vieną medį vėjas laužo,
Kitą žemėn lenkia,
Žolynėlį gi pag..vęs —
Neša varsnas penkias.
Ir dalia taip: vieną laužo,
Kitą šiaip marina
O mane — tai meto, varo —
Kur? — pati nežino...

Liaudies dainiui leista butų rimuoti: lenkia — penkias, marina — nežino, bet Girai, turinčiam jau išdirbtą musų literaturoje vardą, — ne. Ir taip nuolatos panašus rimavimai: dienelė — gali, metai — nemato, kelia — broleliai,, pačią, — trečio, varo — gera, svietelio — kelelai, jurių — žiuri, sodžiai — užuodžia, motinėlė — viešnagėlėn, puikuolė — ikišiolei, ir tt. ir tt. Tokio rimavimo palaidumo neatperka nei eilių šiltumas ir jausmingumas.

"Draugijoje" 68-me numeryje yra be pirmiau minėtųjų dar P-o eilės: "Į Kovą" (lietuviai kviečiami stoti karėn su lenkų hydra-ereliu) ir Liudo Giros: "Mano Sapnai" (poetui sapnuojasi tai žemės linksmybės, tai mirtis: "tai graikščios žaidžia geišos, tai Requiem girdi...").

Beletristika.

"Klaidos" autorė parašė naują apysaką ir pavadino ją "Nauju taku". Apysaka dabar eina per "Draugiją". Liudnai reikia skaityti Lietuvos bajoraitės, mažo dvarininko dukters Stenios likimai. Gyvenančioms Amerikoje Lietuvos mergelėms — išeivėms,, dirbančioms siuvėjų "šapose", įdomu bus pasiskaityti, kaip Stenia dirbo, ką jautė ir kokius vargus kentėjo, tokį pat darbą dirbdama dideliame Rusijos mieste. Senas Amerikos siuvėjas, amžių praleidęs "šapoje", gal nevieną ašarą išspaus iš savo akių, beskaitydamas senio Trifono pasiskundimą. Trifonas ilgus metus siuvo drapanas dirbtuvėje, bet pamaži apėmė jį džiova. Senas buvo, o vienok —

Trifonas siuvo, dirbo slopinamas kosulio ir gyvavo gyvavo. Kasdien tankiai sustodavo jo mašina, plaučiai godžiai rijo orą persenusį vienokiu tvaiku ir dulkėmis, akįs taipogi atbuko, taigi seniui kas laiks menkesnį teduodavo darbą.

Paklausykime, kaip jis skundžiasi Steniai, kaip pasakoja savo likimą:

Regi aš čia nebeilgai busiu, ke, ko, ko! — neilgai... — čia apsidairė ir šnibždomis ėmė sakyti: — išvarys diena po dienos to tikėtis reikia, kaip šunį seną... senam šuniui geriau... jį sugaus rakalini ir jam galas, o žmogaus niekas niekur nedės, nei kailiui, nei mėsai, o prie darbo netikęs eik kur nori, daryk ką nori, maitinkis kaip išmanai gorė seniui gorė, senatvė artinasi, o mirtis nesiskubina, kamiška maita lyg kaulas kieta, stipri... parašyk tu jiems, kad tenai pas save priimtų į trobą, vaikus auklėsiu, galvijus paganysiu, bulves paskutinėsiu, aš tą kitą syk dirbau, daug metų jau, kas juos suskaitys kiek, o vienok neužmiršau..... mažas ir aš buvau... atamenu sodybą musų ir darželį ir dvaro mišką ir kryžių šalip kelio, viską pamenu... ir tą darbą, kurį vaiku budamas dirbau, už duonos kąsnį, už poilsį ant pečiaus.

Balsas senio sutruko, įkritusios akįs ašaromis užėjo. — Visą gyvenimą, visą gyvenimą!... ir kam aš jį taip niekingai pragaišinau, ir ką uždirbau? bėdinas, nuskuręs, kvailas kaip avis, sulaukiai senatvės senas girtuoklis! Taip norėtųs nors kiek tą viską užmiršti, į tą miesto purvą nežiurėti, dušią ir kuną apvalyti ir tenai ant sodžiaus kapinių... tetulis... matušė... sesutė...

Įdomi apysaka toli dar nepabaigta.

Per "Viltį" eina Lazdynų Pelėdos apysaka "Dzidė".

Per "Vienybę Liet." eina J. Wessenhoff'o: "Jaunieji skrauja!.." Kazio Puidos vertime. Tame pačiame laikraštyje randame p. Puidos pasakaites: "Paskutinė ašara", "Geras žmogau, ar nematei?" ir "Kerštas" (pradžia 43-me numeryje).

Antroje pasakaitėje aprašytas Manikunų ukininkas Jonas, kursai beskaitydamas nuolatos "Šventųjų Gyvenimus", susimanė sekti šventuosius. Taigi privertė savo pačią Jagutę pagimdyti sunelį kutėje, kaip Marija Jezų. Diena atsitiko be galo šalta. Neišmintingas Jono darbas atnešė baisius vaisius. Pati ir kudikėlis numirė šalčiu, gi pats Jonas iš galvos išėjo. Jodinėjo jis ant savo Šyvio kurs jam sykį išgelbėjo gyvybę) ir nuolatos klausinėjo žmonių: "Geras žmogau ar nematei mano Jagutės?..." Paties Jono galas buvo dar baisesnis. Jis sukapojo savo arklio galvą ir pats pasikorė ant medžio.

Autorius neduoda romybės nelaimingam Jonui nei po mirties. Kadangi jis vaidindavosi naktimis su savo arkliu, tai jaunimas pilnoje mėnesienoje — kaip prisakė burtininkė — nukirto Jono galvą ir įspraudė tarp kojų, kad jis rankomis jos nepasiektų, ir apibarstė kapą geltonu smėliu. Nuo tos nakties tik vienas Šyvis tesikeldavo iš kapo....

Kaip rodosi, pasakos moralis sensas yra šitoks: Jeigu Jonas nebutų skaitęs "Šventųjų Gyvenimų", visų tų baisenybių nebutų buvę... Išmintingam užtenka.

Drama.

K. Puidos Dramos Veikalai.

"Vienybė Lietuvninkų" yra išleidusi šįmet sekančius K. Puidos dramos veikalėlius: "Rutų vainikas", "Mirga", "Undinė" ir verstą iš vokiečių kalbos G. Sudermann'o dramą: "Joninės".

Apie tris pirmuosius originalinius veikalėlius p. A. Jakštas "Draugijoje" išreiškia nekokią nuomonę. Iš "Rutų vainiko" norėta padaryti kokią tai baisenybių dramą—bet nenusisekė. Geriausis esąs antras veikalėlis. Jis tiktų ir scenai, bet paskutinį aktą, kur rodoma Mirgos pakorimas, reiktų perdirbti. Trečiame veikale, "Undinėje", parodytas nelaimingas likimas lietuvio inteligento Garšvos, vedusio svetimtautę Irmą, kuri jį paėmė į savo rankas labai aštriai ir privertė išsižadėti lietuvystės. Bet Irma dramoje taip puikiai nupiešta, kad visai išteisina Garšvos pasidavimą jai. Čia tai ir gulinti veikalėlio silpnybė, todėl jis nelabai ir vaidinimui tetinkąs.

Daugiausiai kritikas pyksta ant p. Puidos už "Joninės". Jis pataria tiesiok visai neskaityti tos dramos nei nelankyti teatro, jei kur norints butų jinai perstatyta. Dalykas tame, kad dramoje parodyta Marikė Lietuvaitė, valkatos vagilės duktė, kuri tampa priimta dvarininko Vogelreiter'io namus ir užauginta vokiečių kulturoje, bet Joninių naktį pati pasiduoda Georg'ui von Hartwig'ui, da-gi teisinasi tuo, kad jos motina, girdi, vagia, tai ir jinai turinti pasivogti ... laimę ir meilę. Dramos tendencija aiški. Sudermann norėjo parodyti, jog lietuvaitė, nors gavusi visą vokiečių kulturą, tečiaus vis dėlto pasilieka žmonijos šiukšlė, netinkanti nei į motinas nei į žmonas. Tokį pažeminimą lietuvių vardo gali vien padaryti lietuvis išgama. Ištiesų Sudermann yra lietuvis, išsižadėjęs savo tautos, priėmęs vokiečių kulturą ir velniškai neapkenčiąs lietuvystės.

Kazys Puida savo "Laisvose Mintyse" (eina per "Vienybę Lietuvninkų") kritikos saiku saikuoja kaikurios scenos veikalėlius, kaip antai: "Švarkas ir Milinė", "Iš Meilės", "Žmogžudžiai", "Kan… krėtis ir Malunininkas" "Gaila usų" "Apsiriko". Verstinuose veikaluose, ypač "Teatro" leidimuose, Puida neranda daug vertybės — daugelis jų esą svetimi lietuvių dvasiai — bet visai be reikalo kelia augštyn Žemaitės "Apsiriko". Žemaitė yra talentinga raštininkė ir moka skaidriomis spalvoms piešti karakterius — bet savo aprašymuose tankių tankiausiai vaduojasi savo simpatijomis ir antipatijoms, todėl išvesti scenon jos asmens yra daugiau karikaturos, nekaip gyvi žmonės. Komedijos davatka Veronika savo "šventais" partarais kelia žiurėtojuose ne juoką, bet negardumą, net šlykštumą.

"Lietuva" pabaigė spaudinus Marco Pragos dramą: "Draugas" (A. Matučio vertimas) ir pradėjo spaudinti Br. Vargšo trijų veikmių dramą: "Lizdas naminio liuto".

"Viltis" įdėjo savo 112-am numerin ištiesų **palšai** parašytą palšo gyvenimo vaizdelį vardu: "Sielų sąjunga" — lenkiškai rašytą Jono Adolfo Hertzo, lietuvių kalbon verstą p. J. J. Turinys: valdininko Boleslovo pati Elena mėgsta gardžiai pavalgyti. Vieną dieną Boleslovas pareina iš kantoro pirm laiko — susipyko su "šnipu" ir tapo atstatytas nuo vietos. Pati vieton jį paguosti, vieton ištarti užuojautos žodį, vieton pasakyti: "Neatsiprašinėk, nesižemink — sumažįsime savo išlaidas, gyvensime vargingiau..." — pati verčia jį eiti ir atsiprašyti šnipo. Boleslavas paklauso — bet nuo tos dienos Elena jam pasilieka tik jo vaikų motina — daugiau nieko.

Paprastas žmonių gyvenime atsitikimas, paprastais žodžiai nupieštas, net krutamiems paveikslams netinkąs.

"Kataliko" 38-me numeryje užbaigta juokingas "perstatymas" viename akte vardu: "Žydas statinėje" (paimta iš lenku kalbos) ir pradėta St Przybyszewski'o drama 4-se veikmėse vardu: "Sniegas" (vertė Vincas Akelaitis).

Muzika.

"Didžiausias visų amžių baritonas".

Anglijoje tebegyvena Sir Charles Santley, pramintas "be abejo didžiausiu visų amžių baritonu". Gimęs jis yra vasaryje 1834 m. Liverpool'yje ir tarp artimų draugų skaito tokius garsius dainų milžinus, kaip Albani, Patti ir k.

Jo tėvas knygas apdarinėdavo, paskui nuomas iš namų rinkdavo drauge Liverpool'yje Marijos katalikų bažnyčioje vargonininkavo kokį laiką. Čia jaunas Santley pradėjo giedoti tėvo vedamame chore. Pirmutinį kartą solo prisiėjo jam giedoti Haydn'o antrosiose mišiose. Balsas pasirodė gražus — ir jaunas Charles tapo pakviestas pagiedoti solo Haydn'o trečiosiose mišiose Salford'o katedroje. Buvo tai jo pirmutinis giedojimas, už kurį gavo užmokėti pinigais. Pirmą sykį jis išėjo ant scenos Liverpool'yje 1849 m. drauge su Jenny Lind'žiute oratorioje "Creation". Londone jis pasirodė pirmu sykiu St. Martin's Hall'ėje 16 lapkr. 1857m.

Bet pirma to Santley nuvyko į Italiją — į Milan'ą. Šiaurinė Italija anuomet buvo Austrijos valdžioje, ir Milan'as knybždėte knybždėjo šnipais. Be pasporto nebuvo galima pasirodyti. jo paties vos neišmetė iš miesto už pasidavimą giedotoju: mat žmogus be tikrojo užsiėmimo! Dideliame teatre "La Scala" žodis "liberta" (laisvė) buvo uždraustas. Santley atsimena, kaip sykį operoje "I Puritani" duete "Suoni la tromba" Georgio Ranconi atgiedojo žodžius: "guardando iberta" taip karštai, kad publika vos iš galvos neišėjo. Pasidarė didelis sujudimas. Ant rytojaus policija pabarė giesmininką ir liepė vieton "liberta" tolesniu laiku vartoti "lealta" (ištikimybė). Už kokio laiko Ronconi'ui prisiėjo giedoti Il Sargente's rolę operoje "L'Elisir d'Amore", kur reikia išgiedoti žodžius "perde la liberta". Paklausęs policijos paliepimo, Ronconi užgiedojo: "perdė la lealta" — ir publika turėjo juokų iki sočiai.

Tai anekdota, kurią veteranas giesmininkas mėgsta pasakoti savo svečiams.

Milane Santley studijavo dvejus metus. Jo mokytojas Gaetano Nava išlavino jo balsą taip pasekmingai, kad baritonas virto tikrais vargonais.Jo balsą laiko didelėj pagarboje Charles Gounod, Charles Fechter ir Charles Dickens. Jis pats buvo Charles — nėra tat ko stebėties, kad trįs didieji Charles'ai jieškojo ketvirto didžiojo Charles'o draugijos. Netrukus Santley'o vardas skambėjo kiekvieno muzikos mylėtojo lupose. Jis buvo vienas augščiausiųjų kalnų — jei giesmininkus prilygįsime prie Everesto, Aconcaguos ir kitų kalnų viršunių. Santley didžiausiais savo gadynės giedotojais — artistais laiko Viardot Garcia, Jenny Lind'žiutę, Miolan-Carvalho, Albani, Mario Ronconi, Lablache, Standiglį ir Sims Reeves'ą.

Budamas savo garbės augštybėse, didis baritonas perėjo į katalikų tikėjimą. Atvertė jį kardinolas Manninga's. Nuo tos valandos jis tapo netik karštu naujo tikėjimo išpažintoju, bet ir platintoju katalikų tikėjimo tarp savo draugų. Po jo tai intaka priėmė katalikų tikėjimą žinomos kompozitorės: Maude Valerie White ir Ellen Wright. Pats Santley yra sudėjęs vienas mišias ir parašęs daugiau bažnytinės muzikos.

Už jo nuopelnus muzikos dirvoje Anglijos karalius padarė jį bajoru. Jo pilnas vardas yra Sir Charles Santley, beyond question the greatest bariton vocalist of all time.

LENKAI …

Lietuviai dailininkai … čiai naudojasi lietuvių mot… nios" afišos buvusios neseniai … gyvais paimtais iš Lietuvių Kryžių … mas jau atspaustas, bet dar iš spaustuvės … lenkai jau nuadojad jo brangenybėms!

Taip-pat Molin…tės krautuvėje esąs išstat… padirbtas jos pačios dirbtuvėje. Divoną pu… piai, paimti iš Lietuvos Dailės draugijos išle… tės. Divonas esąs sugadintas tuo, kad jo gal… binti raudonai baltomis juostelėmis, kurios … Lovičo stilium visai prie tų tulpių nepritinką.

Kitataučiai gerai mato lietuvių tautądail…

Invairumai.

UŽKERĖTOS MELODIJOS
(Naujausia... poezija... prozoje).

Man liudna!... Man skauda!... Man gr… ilgu!... Man ilgu be laimužės!... Man ilgu… as tiktai vienas neturiu jos, tiktai vienas … tiktai vienintėlis nejaučiu jos?... Kodel-gi … skyrė mane, atstumė, paliko, pametė, aplenkė?... Kodel-gi?... Kodėl-gi aplinkui taip linksma… gražu?... Kodėl-gi man vienam taip liudna, li… be galo?... Taip liudna?... Taip liudna!... Oi-oi!... Ai-ai!... Oi-oi!... oi!... Kaip šird… džia, kaip sopa krutinę!... Oi-oi-oi!... Gelb… sis!... žusiu — gelbėkit!..!..!..

....

Oi-oi!... Ai-ai!... Oi-oi!... Ai-ai!...

(Rygos Naujienos, No. …

Bausmė už prenumeratos neužsimokėji…

"Inland Printer" atkartoja pasakojim… gą, kurs taip bijosi perkunų, kad kartą, užėjus… miške, įlindo į išpuvusį viduryje šiekštą. Per… kė, žaibai blyskė, lietus pylė, kaip iš rankovė… permirko ir suspaudė vargšą taip, kad iš… nebegalėjo. Plaukai jam pradėjo šiaušties… viso gyvenimo nuodėmės atsistojo atminty… atsiminė, kad neužsimokėjo prenumeratos … Šitas atsiminimas pripildė jį tokia baime, … traukė kruvon ir be jokio vargo išlindo … šakos skylę.

Musų paskelbimai.

I. Vilniuje.

Mes, Amerikos kunigai, budami patenkin… gi.... siunčiame apgarsinimą...

Su pagarba Kun…
Kun…
Kunigas …

(Tokių kunigų Amerikoje visai nėra)

II. Tilžėje.

Bukingiu ancugams, ybercyrams, ul… manteliams, opems bei kelnėms tiktai … sieji fabrikatai visai ypacei bagot… ponų kleidžių ir kostym ceikiu... la… teliu plišu bei labai gražu nauju mus…

III. Mahanoy City.

Tikriausia Burykla... Sulėjo Cigonka … bina Sulva. Perdėjo ant Lietuviško D. I. B.

Literaturos Žinio…

Per "Šaltinį" eina "Pasaulio Paukščia… čių aprašymas, imtas iš J. Gerulio "Zoologi…

"Birutė" paskelbė No. 41-me, jog įve… sios Britanijos skyrių, kuriame busią apra… jos ir Škotijos lietuvių reikalai. Einąs … tijoje) "Rankpelnis" neatsakąs savo už… laikraštis pradėjęs užsiiminėti Dievo … ir nepatinkamų sau asmenų šmeižimu, Sk… Pilėnas, gyvenąs dabar Glasgow'e.

Kilusieji Lietuvoje dėlei rinkimų ginčiai … civių ir klerikalų išvedė aikštėn faktą, jog Li… eiviai neturi artimo idealo nei jokios prak… mo programos. Visas jų veikimas apsireišk… vimu katalikų partijai, kuri darbuojasi kult… kiek gali, ir kurią pirmeiviai pravardžiuoja k… tija. Savytarpiems ginčams pašvęsta ne… "Lietuvių Žiniose", "Lietuvos Ukininke", "Šaltinyje", "Garnyje" ir kituose laikrašči…

"Draugijos" 68-me numeryje pradėta … bai rimtą K. Š. straipsnį apie žydus ir jų ta… klausimą. Ligšiol parodyta, kaip žydų … pradėjo rupinties žargonu — pramintu galy… šu", ir kaip bandoma padaryti jidišą liter… Išreikšta nuomonė, kad visi žydai inteligent… savųjų, pakels žydų kalbą į kultą ir stosis … Atsitiks tai tuomet, kad žydai inteligentai ne… ti duonos pas kitataučius ir turės jieškoti … priemonių tarp savųjų, "žydų gatvėje".

Per "Vadovą" tebeina J. Kubiliaus ir ku… "Katalikystė ir tiesa". No. 49-me telpa aišk… stebuklus. Tarp kitko hipnotizmu yra pav… metimas visų arba bemaž visų kilnojam… pajėgų į vieną vietą po minties intekme". … hipnotizmu paprastai vadinama apsireišk… sąmoningos žmogaus spėkos tampa užmig… moninės (subconscious) esti prikeltos. Hi… naši į sapną, klejojimą ligoje, baltlig… mens).

"Vadove" vis dar neužbaigta labai … cezijos bažnyčių monografija ir po… "Žydų tauta Kristaus laikais". Pirm… yra kun. P. A. antrojo — R-čių Jonas…

...raštus,
...darbus ar
...ada reikia siųsti

...S PUB. CO.
...ST, CHICAGO, ILL.

...asilieka sau teisę
...inti arba atmesti vi-
...mus raštus.
...sta raštų talpinimo
...dakcijos.
...rankraščiai nėra grą-
...cijos lėšomis.
...kia tik ant vieno pus-
...kant plačius tarpus
... Popieros nėra ko gai-
... korespondentams ir
...ams rašant ant abiejų
... smulkiomis raidėmis,
...bai dažnai prisieina
...siųstus raštus.
... raštas tilptų arti-
...numeryje, rankraštis
...styti spaustuvėn ne vė-
... valandą išryto antra-
...radienike).

...OS PASTABOS

...cionistai ir ...enės Gerovė

...politikos parti-
...dama žmonėms,
...a visokių ge-
...Kokius gi kal-
...prohibicionistai?
...onistai, kaip ži-
...tokie blaivininkai,
...i išnaikinti gir-
...kinių — užgyni-
...i ir pardavinė-
... gėrimus.
... prohibicioni-
... įvyko — vadi-
...ur tik plėvesuo
...o vėluva, ne-
... svaiginamų
...iet?
...kų į šitą klau
...buvusis tos par
...datas į preziden-
...ne W. Chafin.
...mų gėrimų klau-
...as — rašo jis —
... kitokių klausi-
... valdžioje. Jis
...aldžios klausi-
...deliuose mies-
...a dabar valdo
...is.
...tas yra, kad
... politikieriai,
...upirkimui var-
...s — tie Tim'ai
...rba Dominik'ai
...ysakoje "The
... —jie patįs yra
...vų blaivutėliai.
... Chafin ir turi
...
...ime toliau. P.
... kad prohibicija
...venimo brangu-
... — Esą šitaip.
...mas žmonių už-
...u, išdalinėjimu
...imu svaigina-
...šitie žmonės su
...nis (busią vi-
... milionų galvų)
...io turto, bet ji
...ei gėrimų turi-
...ones, kurie sėdi
...ročių namuose,
...vargėlių na-
...e vietose; to-
...gą valdinin
...rnai; suskai
... turėsime ki-
... dagi savir-
..., kad dau-
...s milionų
... gyventojų
...isto, nei
... ki-

...gri-
...s. Jeigu
... bušelių su-
... maistui, o aną
... žmonių pristatysime
...ie naudingo darbo — tai
pragyvenimo brangume
klausimas bus išrištas savai-
me. Kaip tai atsitiks prak-
tikoje, p. Chafin nepasako, o
ištiesų butų idomu pamaty-
ti, kaip maistas atpigs, jei
žmonės pradės valgyti 106
bušelių rugių ir miežių vie-
ton juos gerti svaiginamųjų
gėrimų pavidale, ir kaip pra-
gyvenimas išeis pigesnis, jei
10 mil. žmonių pradės dirb-
ti kitokį darbą vieton trius-
ti prie svaiginamų gėralų.

Šičia tai ir pasirodo pro-
hibicionistų silpnybė. Blai-
vybė, dar ir priverstinoji, ne-
ra gydykla nuo visų kuno,
dvasios ir visuomenės li-
gų. Blaiviausieji žmo-
nės serga ir miršta;
tarp šulerių, sukčių, ap-
gaudinėtojų ir galvažudžių
rasime blaivybės šalininkų;
susilaikymas nuo svaigina-
mų gėrimų nesutrumpina
darbo valandų nei neįveda
švarumo į dirbtuves—žodžiu
pasaulyje rasime daugy-
bę blogų daiktų, kurių nepa-
gimdė girtybė ir kurių blai-
vybė neprašalįs. Alkoholiz-
mas yra vienu iš labai dau-
gelio blogų gyvenimo apsi-
reiškimų, kenkiančių atski-
riems žmonėms ir visuome-
nei, bet ne didžiausiu ir ne
vienatiniu. Kerštingumas sa-
vytarpiuose žmonių santy-
kiuose yra kenksmingesnė
yda už nesusilaikymą nuo gė-
rimų. Nemoralybė, taip va-
dinamoji rasės savažudybė
(race-suicide) daug pavojin-
gesni visuomenei ir žmoni-
jai už alkoholizmą, ypač jei
atsiminsime, kad tikrais, ne-
išgydomais girtuokliais tam-
pa, palyginti, tik neperdide-
lis žmonių skaičius. Taigi,
nors blaivybės platinimas
yra labai pagirtinu ir išga-
ningu daiktu, tečiau visos sa-
vo sieelos įdėjimas į vieną
tiktai šitą darbą nustoja vi-
suomenės veiksmo dėmių.
Kitaip tariant, geras tai dar-
bas, bet kruvoje su kitais ge-
rais darbais. Vienas jis gali
įpulti į kraštutinumą ir jei
jį neišmintingai nukreipsi į
šalį, gali tapti net kenksmin-
gu, nes neužtenka uždrausti
svaiginamus gėrimus arba
jų išsižadėti — reikia dar vie-
ton jų praplatinti ką kit-
Ana, smuklininkai skundžia-
si, kad krutami paveikslai
gadiną jiems "biznį", o ži-
noyas atletų ir smuklininkų
gyvenimo buvusis bokseris
Tom Sharkey rašė neseniai
Londono medicinos laikraš-
tyje, kad didžiausiu girtybės
priešu yra sportas ir atleti-
ka—šitie daiktai faktais pa-
rodo, jog alkoholizmą gali-
ma pasekmingai naikinti be
uždraudimų ir be garsių šo-
kinėjimų apie blaivybę, lyg
apie kokį stebuklingą žmo-
nijos gelbėtoją iš didžių-di-
džiausių nelaimių. Blaivy-
bę tarp žmonių praplatįs ne
uždraudimas svaiginamųjų
gėrimų,bet visuomenės susi-
pratimas, įsigyvenimas nau-
josios sąžinės, liepiančios
laikyti girtybę nepadorių
dalyku. Buvo gadynė, kad
vergija ir jos švelnesnė for-
ma — baudžiava buvo laiko-
mos paprastu, neišvengia-
mu daiktu. Bet ar rasime
dabar nors vieną vergijos
arba baudžiavos apgynėją?

Kareiviai, kurie dalyvauja Balkanu kareje.
Viršuje - graikų pėstininkai. Viduryje - bulgarų artilerija. Apačioje - turkų atsarginiai.

Buvo taip-pat laikai,
kuomet žmonės stodavo
dvikovon už bent ko-
kį mažmožį. Bet šioje va-
landoje toks darbas—seniau
jį vadindavo "garbės dar-
bu" — jau yra negarbingas,
da-gi įstatymais draudžia-
mas. Senovės Romoje per-
sivalgymo puotoje niekas ne-
laikė blogu darbu: puotau-
jantįs kišdavo flamingo
plunksną į burną, išmezdavo
valgius laukan ir vėl valgy-
davo... Tai budavo papras-
čiausias daiktas — bet ar da-
bar pamatysime kur norints
tokius pasielgimus? Išny-
ko jie savaime, be jokio už-
draudimo, be jokio apaštala-
vimo, be jokios donkišote-
rijos... Vat kaip paaugęs
vaikas nustoja jodinėti ant
pagalio ne dėlto, kad jam
draustų kas tai daryti, bet
dėlto, kad pats mato, jog tai
kvailybė! Ir vėl, buvo vie-
tos ir laikai, kad prie šven-
tyklų buvo užlaikomos pa-
leistuvės, kaip tai budavo
pav. senovės Babilonijoje —
bet šiandien apie tokius daik-
tus be pasibiaurėjimo nei
paminėti negalima.

Taip-pat yra su svaigina-
mųjų gėrimų vartojimų. Už-
draudimas neką gelbsti ten,
kur visuomenės sąžinė nėra
pabudusi. Sakome: sąžinė
pabudusi, nes ištiesų gali-
ma matyti alkoholizmo blo-
gas puses — kiekvienas gir-
tuoklis jąs mato — o tečiau
su gryna sąžine volioties gir-
tybėje. Skaitmens rodo, jog
prohibicionistų valstijose
(pav. Maine) žmonės dau-
giau išgeria, nekaip, palygi-
nus, "šlapiose" vietose —
(pav. Ohio). Dėlko? — Dėl-
to, kad žmonių sąžinė nėra
dar pabudusi.

Prohibicionistai yra trum-
paregiai, nes nemato šalia
girtybės daugybės kitų blo-
gumų, engiančių žmoniją; be
to jie yra siaurapročiai fana-
tikai ir, kaip tokie, gali pa-
daryti nekartą daugiau blo-
go, nekaip gero. Tad nėra
ko stebėties, kad žmonės jų
nepalaiko, kad jie esti re-...

krutuojami beveik iš vienų
vienos sektos — iš metodis-
tų.

Girtybės klausimas jieško
kitokio išrišimo.

Ir vėl "Žemaitys"

Išėjo 12-sis iš eilės "Že-
maičio" numeris. Regimai
Urbonui nekaip pradėjo sek-
ties, nes laiko reikalingu
daiktu pagrumoti savo prie-
šams Dievo bausme. Rašo
jis:

"Arciwyskupas Isz sena
krajaus kurs dawe szwęn-
tinima Kunigu Urbonu
waldže szwėta Petra Apa-
sztolo misijes.

Kurie Bluzni ir priszynas,
ant tu Neprietelu Križiaus
Christaus ateis korone Die-
va".

Tuo "arciwiskupu" esąs
— taip bent reikia spėti —
"J. R. Villete Mar Timothe-
us Arcibishop O. R. C." Pa-
daryta klaida: Mar Timo-
theus'o pavardė buvo Vila-
tte, ne Villete. "O. R. C."
regimai reiškia Old Roman
Catholic. Visas numerėlis
yra išpildytas negramatiš-
kais prasivardžiavimais ir
šlykščiais melais ant
"Saulės", p. Lauraičio, vys-
kupo Canevin'o ir kunigų:
Misiaus, Sutkaičio, Dargio ir
Pautieniaus. P. Lauraitis pa-
vadintas "raudonsnukiu",
"Rusku danosciku"... kur-
sai "po gierkle su pejlu bu-
wo papiautas ale wys szie-
tonas atgijo ir dabar nekal-
tus Žmones drasko"...

Paskelbta taip-pat, kad
Jenners, Pa., esanti tveria-
ma urboninė parapija var-
du "szwenta Petra Apaszto-
la". Atsižinome dagi, kad
P. B. Urban "lyka aprink-
tas kasierium" ir užsistatė
"bonca ant $300.00" — bet
kokios įstaigos Urbonas li-
kosi kasierium, užmiršta pa-
sakyti, tik paminėta, kad
galima, esą, "užwierity old
Roman Catholic Church".
Neužmiršta ir "biznio" pa-
skelbti: Urbonas primena,
kad reikia "walninti Dusze-
les", ir paduoda taksą —
"gidotas myszes 3.00 skai-
tytas 1.00 Egzekwijes 1 dali
$3.00 Gidotas Miszes ir Exe-
quie sikiu laikisma už $5".

Šitame numeryje sužino-
me ir paslaptį "Žemaičio"
leidimo. Paklausykime:

"Asz matidamas.

Atgaiwinima tykros
sznektos fundamintalisz-
kos, ir užlaikima warda
Žemaicziu isz dawiau Že-
maity".

Stebėties tiesiog reikia,
kad lietuvių tarpe atsiranda
žmonių, kurie palaiko Ur-
boną. Žemiau tamsybėse pa-
skęsti negalima.

Fortunatus Johannovicz Bagočius de Bogaczewski.

Praeitą savaitę Boston'o
"Post" įdėjo šitokią trum-
pą žinutę:

Lithuanian Editor to talk at Harvard.

Fortunatus Jovanovicz
Bagocius de Bogaczewski,
editor of a Lithuanian
newspaper in Boston, and
an authority on Lithua-
nian immigration and la-
bor conditions in America,
will speak at Harvard to-
morrow night in Peabody
Hall, Phillips Brooks
House, on "The Lawrence
Strike and the Education
of the Foreigner." The
talk is under the auspices
of the social service com-
mittee.

Tą pačią dieną Boston'o
"American" šitaip pašie-
piančiai atsiliepė apie Bago-
čių ir jo prakalbą:

ISN'T ENOUGH ROOM HERE; JUST SEE BELOW

We Wanted to Say That Fortunatus Johannowicz Bagocius de Bogaczewski Is to Speak at Harvard.

Harvard's students will
be addressed at Phillips
Brooks House tomorrow
by Fortunatus Johanno-
vicz Bagocius de Boga-
czewski.

It was intended, it is
said, to issue posters an-
nouncing the lecture but
the plan was abandoned,
owing to the impossibility
of getting the lecture's
name on any poster of rea-
sonable size.

Mr. de Bogaczewski will
talk on Lawrence strike,
discussing, among other
items, views held by Presi-
dent Emeritus Eliot on
educating the foreigner.
He is the editor of a Lith-
uanian paper in Boston
and is an authority on
Lithuanian affairs. He
came to this country af-
ter trouble with authorit-
ies in Russia for his revo-
lutionary views. He was
almost exiled to Siberia.
Escaping to Germany he
remained a short time,
but, being too radical for
the Prussian authorities,
he came to this country.

Kas supranta angliškai,
tas mato, jog Fortunatas
Bagočius virto Fortunatu
Johannovič'ium Bagočium
de Bogačewski'u, jog laikė
Harvardo universitatės stu-
dentams prakalbą apie Law-
rence'o straiką ir apie darbi-
ninkų švietima, jog toje pra-
kalboje kritikavo prezidento
(rektoriaus) emerito Eliot'o
nuomonę apie ateivius, jog
pasisakė esąs kokio tai lie-
tuvių laikraščio redakto-
rium, jog kitados vos tik ne-
buvo nusiųstas caro valdžios
į Siberiją, jog savo laiku iš-
gązdino Prusų vyriausybę,
kuri pasiskubinusi jį išvary-
ti kuogreičiausiai į Ameriką,
ir jog jo prakalbos nebuvo
galima paskelbti plakatais,
nes kalbėtojo vardas negalė-
jo sutilpti net ant didelio la-
po popieros. Pats "Ameri-
can" negalėjo paskelbti pra-
kalbos didelėmis raidėmis ir
todėl atsiliepė ironiškai:
"Čia neužtenka vietos; žiu-
rėk apačioje".

Valio aukso vaikinas,
aliasi Fortunatus Johanno-
vicz Bagočius de Bogaczew-
ki!

Bagočius virto tikru Šimu-
liu Kručku, jieškančiu iš-
augštinimo visokiais savo
pavardės perkeitimais. To-
kiais keliais jieškant augšty-
bių, gyvenimas galma pa-
baigti... kabojimu labai di-
delėse augštybėse.

'Keleivio' Kvotimai.

Po ilgų prisirengimų "Ke-
leiv." galų gale išdrįso lai-
kyt kvotimus. Rengėsi jis iš-
tisus tris mėnesius (pašau-
kėm į kvotimus 25 liepos,
— laikė juos 31 spal.), tai-
gi reikėjo tikėties rimto, šal-
to, gerai apgalvoto atsaky-
mo. Bet ar gi "Keleiviui"
sugebėti tokie daiktai atlik-
ti! Pas jį, atsiprašant, "ne-
apsižiurėjimas" pirmojoje
vietoje. Jis per neapsižiurė-
jimą ir savo 44-ąjį numerį
pavadino "kuniginiu" vie-
ton "kvotimų" numeriu.

Bet tiek to. Einame prie
pačių kvotimų.

I. Męs klausėme ("Drau-
gas" No. 30): Dėlko socialis-
tai yra priešingi tikėjimui ir
bažnyčiai, kuomet visados ir
visur tikėjimas yra...
tas didžiausiu dar...
ros ir civilizacijos veiksniu?
"Kel." prisipažįsta, kad
taip, socialistai yra prieši-
gi tikėjimui ir bažnyčiai,
nors pasaugoja, jog ir kun.
esama socialistų eilėse. Pri-
veda vardus Lunn'o ir Saw-
yer'io ir vadina juos kuni-
gais, kuomet šie vyrai nieka-
dos jokiais kunigais nebuvo
(jie yra tik pastoriais, pro-
testantų "pričeriais"). Pa-
mini ir apie paklydėlį Mc-
Grady, užmiršdamas paaiš-
kinti, kad jis buvo suspen-
duotu kunigu, išsižadėjusiu
kunigystės ir katalikystės.
Tai taip, kad jeigu kas im-
tų prirodinėti, buk kunigai
esą bedieviai, ir pavyzdžiu
pastatytų... Demblskį Mc-
Grady tiek bendro teturi su
katalikų bažnyčia, kiek ir
Dembskis — abudu neatsto-
vauja katalikų dvasiškijos,
abudu jai tiesiog gėdą daro.

Bet svarba ne šičia. "Ke-
leivis" paaiškina,delko soci-
alistai yra priešingi tikėji-
mui. Anot jo, socialistai yra
priešingi tikėjimui todėl,
kad tikėjimas, kaipo iš tam-
sos ir nežinojimo išdygęs ir
ant nežinios rymojantis prie-
taras, visuomet buvo ir yra
priešingas grynam mokslui
ir sveikam žmogaus protui.

Už šitokį atsakymą "Ke-
leiviui" reikia pastatyti vie-
nukę. Tikėjimas yra iš ge-
ros valios daromas pasida-
vimas Augščiausiajai Esy-
bei, valdančiai visą pasaulį.
"Kel." vadindamas tikėji-
mą prietaru, parodo, jog ne-
žino, nei kas yra tikėjimas
nei kas yra prietaras. Savo
nežinojimą ir tamsumą tikė-
jimo dalykuose "Kel." mė-
gina paremti neva istorijos
faktais — bet parodo dar di-
desnį nežinojimą. Anas ži-
delis, kuriam reikėjo atsaky-
ti į klausimą apie Peterbur-
gą, bandė savo nežinojimą
uždengti nors žiniomis apie
Berdičevą ir Konstantinopo-
lį ir pasakė nors tiek, kad
Berdičevas esąs "promišlen-
nyj gorod", o Konstantino-
polyje gyvenąs pats sulto-
nas, — bet "Keleivis"... ap-
saugok Viešpatie! "Kelei-
vio" akįs nekaista, jis gėdos
nepažįsta — todėl su lengva
širdim rašo, buk Kopernikas
buvęs iškeiktas už tai, kad
sakęs, jog žemė esanti ap-
skritas kamuolys, o ne plok-
ščias blynas; buk Bruno bu-
vęs už tą-pat sudegintas, o
Galileo po žeme supudytas.
Istorija sako, kad Koperni-
kas nebuvo iškeiktas, kad
Bruno buvo sudegintas ne
už "apskritą kamuolį" arba
"plokščią blyną" ir kad Ga-
lileo nebuvo supudytas po
žeme. "Keleivis" to nežino.
Gaila, kad nesiima istori-
jos. Už šitą tai nesimokini-
mą istorijos reikia prie vie-
nukės pridėti jam minusą.

Nesistebiame, kad "Kel."
nepažįsta istorijos. Nes jei-
gu kas nežino, kas šioje va-
landoje darosi, tai kaip gi ga-
lima nuo jo reikalauti, kad
žinotų, kas darėsi pirm ke-
lių šimtų metų? Teisybę my-
lįs ir dalykų stovį žinąs žmo-
gus pasakys, kad kunigai ne-
surengė muštynės bažnyčio-
je Chicagoje arba skerdynės
bažnyčioje Philadelphijojo,
kad kun. Kaupas nesukėlė
skandalo Pittstone, ir tt. —
bet "Keleiviui" teisybė ne-
galvoje, tikrojo dalykų sto-
vio sužinoti jis nenori — to-
dėl tyčia ar... "per neapsi-
žiurėjimą" meluoja tiesiok
per akis. Arčiau Bostono

"rėti" teisme, bet toliau gyvenantiems kunigams prisieina rauinties tik tuo, kad "Keleivio" — melagio remma užtektinai apgina juos nuo šmeižtų.

Negeriau sekasi Bostono organui ir su autoritatėmis. **Jis,** pasiremdamas "Truth Seeker'iu", rašo, buk 24 metais Suvienytoe Valstijose buvę nubausta net 4,777 "kunigai". Iš tolesnių paaškinimų matyti, kad kunigų tarpan tapo įsprausti žydų rabinai, protestantų pastoriai ir kitokie žmonės, kurie netik nėra kunigais, bet nei nenori kunigais vadinties. Pagaliaus, angliškai — kaip paduoda pats "Kel." — prasižengimų sąrašas pavadintas ne "Crimes of Priests", bet "Crimes of Preachers". Kadangi "Kel." žodį "preachers" verčia "kunigais", tai už anglų kalbos nemokėjimą ir savo skaitytojų suvedžiojimą reikia pridėti prie vienukės dar antrą minusą. Trečią minusą reikia pridėti už nenusisekusią ekskursiją į Rymo popiežių istoriją. Ekskursija gal dėlto nenusisekė, kad buvo padaryta visai be reikalo ir nei kiek nepridengė "Keleivio" visiško nežinojimo, kas yra tikėjimas, dora, mokslas ir civilizacija.

Taigi sulig pirmuoju klausimu "Keleivis" gauna vienukę su trimis minusais.

II. Antrasis musų klausimas skambėjo šitaip: Dėlko socialistai nori sugriauti šeimyną, kuomet visiems žinoma, jog šeimyna yra žmonių draugijos (visuomenės) pamatu?

Į šitą klausimą "Kel." nedrįsta pats atsakyti ir šaukiasi Liebknecht'o pagelbos. Liebknecht'as buvo vienas didžiųjų socializmo pranašų ir vienas karščiausiųjų socializmo fanatikų. Fanatikai tankiai nušneka visokių nesąmonių. Nušnekėjo jų nemažai ir Liebknecht'as. Tarp Liebknecht'o nesąmonių pažymėti reikia prilyginimą dabarties moterystės prie prostitucijos. Liebknecht'as, prispirtas rimtu užmetimu prie sienos, negalėjo kitaip išsisukti iš nemalonaus padėjimo, kaip tik begėdingu drėbimu į akis: Kam jųs kalbate apie socialistų prostituciją ?— Jųs patįs gyvenate ...prostitucijoje!'

Panašiai ir anas žydelis galėjo išsisukti: Kam manęs klausiate apie Peterburgą? Peterburgas niekai! Velyk važiuokime į Berdičevą: ten žydžiukės — ai vai! nors pirštus laižyk...

Kadangi "Keleivis" vieton atsakyti rimtai į rimtą užmetimą pasiskolino se... nudėvėto argumento, tai statome jam antrą vienukę.

III. Trečias musų klausimas buvo šitoks: Kode' socialistai tiki į istorišką materializmą, kuomet jau seniai liko išparodytas šito mokslo klaidingumas?

Savo atsakyme "Kel." parodo ... istoriškojo materializmo pažinojima ir už tai galima pastatyti jam trejukę, dagi su pliusu. Bet kad tvirtina, buk visos buvusios ligi Marksui pasaulėžvalgos "sugriuvo" (taip!) ir buk pats istoriškojo materializmo pamatas esąs teisingas ir nesukritikuotinas — tai kvotimus reikia pripažinti ...

prirodinėjimų eilėje randame vieną tvirtinimą, kuriam to "bona fides" kaip tik visiškai truksta. Kunigas Kaupas Pittstone jokio trukšmo nekėlė ir doleriais nesirupino. Kadangi "Keleivis" parašė ką-kit, tai jį gali išteisinti vien tik "neatsižiurėjimas", bet šitas aukos ožys buvo išnaudotas be jokio pasigailėjimo tiek daug kartų, kad jau nebegalima tikėti, kad pasiteisinimas butų daromas "bona fide". Už sukimą ir mėginimą apgauti kvotimų metu "Keleiviui" reikia pastatyti trečią vienukę.

IV. Negeriau eina "Keleiviui" ir su paskutiniu klausimu. Męs klausėmė: Dėlko socialistai yra priešingi patriotizmui, kuomet patriotizmas norinčioms užsilaikyti prie gyvybės ir galybės tautoms ir viešpatijoms yra taip reikalingas, kaip maistas gyviems organizmams?

"K." patriotizmą aiškina šitaip: "Yra tai aklas pasišventimas eiti ir mušti kitų valstybių ir tautų žmones, kad praplatinti savo tėvynės rubežius ir įgyti jai apgalėtojos vardą". Toks patriotizmo supratimas labai parankus socialistams, kurių obalsiu yra: "Viso pasaulio darbininkai, vienykitės!" Dalykas tame, kad žmonija yra pasidalinusi — rasėmis ir tautomis — į kruvas žmonių, gyvenančių šalia vieni kitų, o socialistai nori žmoniją padalyti ne rasėmis ir ne tautomis, bet gulinčiais vieni ant kitų sluogsniais (jų nuomone, žmoniją reikia padalyti ne vertikalėmis, bet horizontalėmis linijomis). Socialistai pripažįsta ne tautų ir viešpatijų, bet tik luomų patriotizmą. Socialistų luominis patriotizmas yra tikrai "aklas pasišventimas eiti ir mušti kitų luomų žmones, kad praplatinti savojo luomo rubežius ir įgyti jam apgalėtojo vardą". Apie tai rasime beveik ant kievieno socialistų literaturos puslapio. Męs-gi klausėme ne apie luominį, bet apie tautinį patriotizmą. Šitokį tai patriotizmą "Keleivis" padėjo ant savojo socialistiško kurpaliaus ir ištempė jį taip, kad tiktų luomų sąvokai. Išėjo karikatura, kuria "Kel." terlioja visą savo tolesnį atsakymą. Tikras patriotizmas remiasi savo tautos ir gimtinio krašto meile, taip-pat gražiu sugyvenimu su kaimynais ir paguodone kitų tautų teisių. "Kel." ir šičia neišlaikė egzamino. Statome jam vienukę.

Kvotimų rezultatai: viena trejukė su pliusu, trįs vienukės ir viena vienukė su trimis minusais; apskritas rezultatas — vienukė su mažu pliuseliu.

Kadangi "Keleiviui" ėmė tris mėnesius prisirengti prie pirmųjų kvotimų, tai norint išlaikyti ganėtinai "pereegzamenovką", reikėtų rengties bent keturis syk ilgiau — vadinasi, metus laiko.

Trupinėliai.

Musų gera ir brangi kaimynė "Lietuva" vis dar tebeširsta ant "Draugo" už pri... ...inios psicho... ...inime — 43 — numeryje gerbiamoji kaimynė nurodo į neužsiganėdinimo iš kapinių šaltinius ir išreiškėjus — vadinasi, į beveik (taip!) stenografišką kapinių revizijos atskaitą(kas ją surašė, nepasakyta), į mytiškus "parapijonis" ir visai nemytiškus, dagi priedams "gerų geriausius katalikus" pp. Judeikį ir Stulgą. Na, nesiginčijame. "Lietuvai" tie visi daiktai — gyvi, negyvi ir mytiški — gali buti svarbiais dokumentais, bet ką padarysime, kad mums visi dėlto rodosi, kad tie "dokumentai" yra ne argumentai, bet medžiaga minios psichologijos tardymams. Mums vis dėlto situacija ligišiol neaiški. Ir ką padarysime, kad mums vis rodosi, kad gerbiamoji kaimynė tikrą dalykų stovį žino ir supranta, tik dėl kokių tai priežasčių slepia. Ateis laikas, kad slepiami daiktai paaiškės. Tuomet ir motivai....— bet ką čia kalbėti apie daiktus, kuriuos musų brangi kaimynė žino geriau už mus.

Tyrinėjimai parodė, jog Chicagos telefono kompanija turėjo perniai pelno 700,000 dol. daugiau, nekiek jai buvo leista turėti. Dabar komisija nori numažinti telefono kainas vargingiemsiems žmonėms: smulkesniems pirkliams, saldumynų pardavėjams, ir t.t.

Gerai. Bet dėlko užmiršta darbininkai? Dirbančios prie telefonų merginos gauna labai žemą užmokestį už labai įkirų darbą. Argi nevertėtų pakelti joms mokesčius?

Ne bent koks musų kalbos žinovas, kun. Just. Laukaitis, Vilniaus "Viltyje" protestuoja prieš varymą laukan žodžių: **dvasiškas, dvasiškis, dvasiškija.** Jeigu sakoma: poniškas kunigas; mužiškas, miestiškas kriaučius; žiemiški, vasariški rubai; karališka giria; pieniški, mėsiški valgiai — tai dėlko negali buti dvasiškas, pasauliškas valdovas; dvasiška pasauliška vyriausybė; pasauliškas kunigas, dvasiškas vadovas, dvasiškas skaitymas, dvasiškas penes? Dėlko negali buti **žemiški** ir **dangiški** žmogaus reikalai, **dangiškasai** Tėvas, **dieviškasai** Mokytojas, dieviškasai Kudikėlis?..

Be abejo galima sakyti ir **dvasinis:** dvasinis, tėvas, dvasinis valdovas, dvasiniai reikalai, bet čia budvardis su **-inis** galune atstoja kiltininką. **Dvasinis, pasaulinis** žmogus lenkiškai butų człowiek duchowy, światowy, ne — duchowy, świecki; dvasininkas — butų duchownik, **pasaulininkas** światowiec.

Ir vėl, jeigu turime: **namiškis, sodiškis, kauniškis** ir tt. — tai dėlto negalima turėti, **dvasiškis, pasauliškis?** Teip-pat jei galime pasakyti: **lietuvija, namiškija,** tai dėlko ne dvasiškija? .....

Iš to galima spręsti, jog musų kalbos reikalai dar nera galutinai užbaigti. Todėl daryti naujus įvedimus tokiuose reikalaujančiuose pastovumo dalykuose, kaip poteriai technikos terminija ir tt., yra peranksti.

Pasak "Vien. Liet." T. M. D. iždininkas p. Povilaika, sugrįžęs iš Lietuvos, pasakojęs, kad lietuviai ketiną siųsti į Ameriką p. A. Bulotą rinkti aukų Mokslo ir Dailės namams — jei, žinoma, p. Bulota nebusiąs išrinktas Dumos atstovu. Norint namams surinkti daugiau pinigų, reikėtų siųsti kitokį žmogų, ne Bulotą. Tai ne musų vienų nuomonė. Tokios nuomonės prisilaiko daugelis Mokslo ir Dailės namų rėmėjų.

Londone didis sujudimas. Žmonės riša klausimą, kurs skamba šitaip: Jeigu atsirastum degančiuose namuose ir tau reikėtų gelbėti vieną iš dvejo — kudikį arba Sistinę Madonną, tai katrą gelbėtum.

Iš tiesų, kas yra brangesnia: gyvas kudikis ,ar nenuperkamas už jokius pinigus dailės brangumynas? Katras?

Kątik išėjo iš spaudos knygutė "TIESOS ŽODIS SOCIALISTAMS". Kaina tik 10c. ... nama "Draugo" ...

Šįmet Paryžiuje dailės parodoje iš 690 artistų apie 30 vietos kritikų pavadinta "barbarais". Jie esą ne prancuzai, bet atvažiavę iš "paviršutinių tamsybių" — iš Lenkų, Baltarusijos (Lietuvos?), Čekų, Vengrų, Norvegijos, Finlandijos, Siberijos ir tt. Tie barbarai-artistai pavadinti įdomiais vardai: po-impresionistais, kubistais, futuristais... Norite žinoti, kas yra po-impresionistai?— Tai žinokite: po-impresionistai piešia viską figuromis, kokias galime rasti plokščiojo geometrijoje. Kubistai —tai tokie artistai, kurie piešia viską kubais, o futuristai — tai tokie dailinkai, ką piešia figuras ir landšaftus laužytais, aštriais, sugrustais kruvon kampais — vat kaip matai kaleidoskope. Kas paveiksle norėta nupiešti, — reikia arba gerai įsižiurėti, kad radus ką norints, arba šiaip šaukties pagelbon vaidentuvės.

Dabar, skaitytojau, supranti, kas tie nauji **-istai** yra?...

Naujas Skyrius

Kaip skaitytojai matys, šitame numeryje vienas puslapis yra pašvęstas literaturos apžvalgai. Yra tai naujas skyrius, kurs rodysis "Draugo" kiekviename pirmame mėnesio numeryje. Jame rasis apžvalga poezijos, dailiosios literaturos, dailės, muzikos, laikraščių, naujų raštų. Tilps taip-pat eilės, trumpos pasakaitės, juokai ir tt. Mums rodosi, kad toks skyrius buvo jau seniai reikalingas, ir kad musų skaitytojai bus dėkingi už jo įvedimą.

Gerbi... ...krijų kitų laikraščių ...ldžiome siųsti po vieną pridedamąjį egzempliorių šitam tai skyriui. Vadinasi, "Draugui" reikia siųsti po **du** egzempl. savo leidinių, pažymint vieną žodžiais: "Literaturos Skyriui". Taip-pat reikia siųsti po **du** egzempl. naujų knygų ir kitokių išleidimų (Red. Past. Seka ant 6 pusl.)

Vokiečių ambasada Konstantinopolyje. Viršuje bulgarų kareiviai tiesia gelžkelį.

LIETU...

RE...

Susiv. L. R. K. A. Sekretor...

1 kp. J. Sarcevičius, 20 Cherry St., Kingston, Pa.
2 J. Milushusky, P. O. Forest City, Pa.
3 J. Balčiunas, 71 Wall st., Elizabeth, N. J.
4 T. P. Križanauskas, 38 E. Centre st., Shenandoah,
5 J. Kanišauskas, P. O. Box 143 Forest City, Pa.
6 A. Urbanavičius, 329 River st. Plymouth, Pa.
7 V. Smalenskas, 7 Cornealy st. Pittston, Pa.
8 J. Montvila, 2548 E. 23rd st., Cleveland, Ohio.
9 J. J. Blažys, 506 Myrtle ave., Bridgeport, Conn.
10 J. J. Hodell, 316 Earp st., Philadelphia, Pa.
11 F. Šopis, 63 N. Leonard st. Waterbury, Conn.
12 V. Stočkunas, 1021 Webster st., Shamokin, Pa.
13 J. Vasiliauskas, 735½ W. Saratoga st., Baltimore, Md.
14 V. Kudzius, 2614 Carson st., S. S. Pittsburgh, Pa.
15 Albert Rupšis, 3307 Emerald ave., Chicago, Ill
16 N. A. Wabol, 1700 N. Ashland ave., Chicago, Ill.
17 J. Stulgaitis, 40 Sylvanus st., Wilkes-Barre, Pa.
18 L. Navickas E. Union st., Tamaqua, Pa.
19 J. Vaičiulis, 52 Holyoke st., Northapmton, Mass.
20 V. Kareiva, 3264 E. Thompson st., Phila., Pa.
21 P. Mikalauckas, 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
22 A. Yermalovich, 115 Howendan ave., Montello, Mass.
23 Mat. Liutvaitis, Box 197, Hastings, Pa.
24 J. Mikutavičius, Box 509 Minersville, Pa.
25 S. P. Kulikauskas, 6 Chandler st., Miners Mills, Pa.
26 M. Čereškevičius, 371 Main st., Auburn, Me.
27 Rev. J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa.
28 M. Motiejunas, 303 Walnut st., Luzerne, Pa.
29 A. Kaluškevičius, Cumbola, Pa.
30 V. Mačiulaitis, 316 Theodore st., Scranton, Pa.
31 J. T. Vitkauskas, 315 W. Mahanoy st., Mahanoy City,
32 H. Burkauckas, Hunter st., Ansonia, Conn.
33 V. Toleikis, 170 E. 116th st., Kensington, Ill.
34 M. Masolas, 835—7 W. Liberty st., Cincinatti, Ohio.
35 Rev. J. Vaišnora, 408 Fabor st., Esplen, Pittsburgh,
36 Geo. Brazauskas, 202 Jefferson st., Newark, N. J.
37 J. Gaižauskas, Box 56, Oregon City, Ore.
38 J. J. Tumasonis, 206 E. 14th ave., Homestead, Pa.
39 Ig. Dubauskas, P. O. Box P. Gilberton, Pa.
40 P. Karvojus, 116 N. Bower st., Shenandoah, Pa.
41 S. Juodauga, 5 Seward st., Worcester, Mass.
42 K. J. Krušinskas, 455'— 17th st., Brooklyn, N. Y.
43 J. Ivanauskas, 44 S. Main st., Port Chester, N. Y.
44 S. Budrevičius, 68 River st., Haverhill, Mass.
45 M. B. Juškevičius, L. Box 24, Poquonock, Conn.
46 V. Šimkonis, Box 37, Sugar Notch, Pa.
47 J. Beigis, 236 W. 4th st., Mt. Carmel, Pa.
48 J. Tamulynas, 35 Jefferson st., Cambridge, Mass.
49 P. Slapikas, 536 S. 7th st., Reading, Pa.
50 C. Žilinskas, 2664 E. 27th st., Cleveland, Ohio.
51 A. J. Gudaitis, Box 73, Silver Creek, Pa.
52 V. Pauliukaitis, 134 Franklin st., Lawrence, Mass.
53 P. Kudzma, 1211 Oneida st., Shamokin, Pa.
54 M. Reklaitis, 1429 Hamilton ave., Grand Rapids, Mich.
55 S. Stasevičius Box 53, Bernice, Pa.
56 P. Mikulski, 227 Berry st., Brooklyn, N. Y.
57 M. Launikaitis, 164 Mason st., Exeter Boro., Pa.
58 A. Radauskas, 2 Hazel st., Curtis Bay, Md.
59 Petras Yogis, Box 198 Gallitzin, Pa.
60 P. Šedvydis, 15 E. 23rd st., Bayonne, N. J.
61 K. Valukonis, Box 91, Duryea, Pa.
62 J. Austrevičius, 1231 So. 17 h st., Sheboygan, Wis.
63 P. Bukana, 920 Maple ave., Youngstown, Ohio.
64 G. Totoraitis, 219 New st., So. Bethlehem, Pa.
65 S. Tarella, 51 Lafayette st., Paterson, N. J.
66 V. Brazinskas, 109 Inslee Pl., Elizabeth, N. J.
67 P. Jurkus, 1838 W. 46th st., Chicago, Ill.
68 P. Brastauskas, Box 56 Union City, Conn.
69 A. Malinauskas, 103 Main st., Ashley, Pa.
70 S. Malinauskas, Box 31, Coyne, Pa.
71 S. Cibulskis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn.
72 K. Miliauskas, 11 Highland ave., Newton Upper Fal...
73 P. Marčiukonis, Box 4, Hudson, Pa.
74 Ig. Machnis, Box 126, Shaft, Pa.
75 J. M. Vosylius, P. O. Box 101, Glen Lyon, Pa.
76 Petras Krich, Box 4, Connerton, Pa.
77 A. Katkevičius, Box 32, Swoyers, Pa.
78 P. Stepanauskas, 804 Washington st., Du Bois, Pa.
79 K. Milumas, Box 79, Sag Harbor, L. I. N. Y.
80 John Misleris, Box 46, Eynon, Pa.
81 F. Kudirka, 300 Lenox st., Norwood, Mass.
82 J. Bartinikas, 1555 So. 3rd st., St. Louis, Mo.
83 K. Kumpikis, 653 Well st., Scranton, Pa.
84 K. Raišelis, 51 Hicks st., Meriden, Conn.
85 A. Saldukas, 4559 Hermitage ave., Chicago, Ill.
86 J. Lukoševiče, Box 154, Portage, Pa.
87 P. Bajoras, 1408 Western ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
88 Rev. J. Misius, 318-5th st. Donora, Pa.
89 P. Chomentauckas, 260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.
90 J, Šergalis, 313 Broad st., Hazleton, Pa.
91 V. Stankevičius, 62 Congress ave., Waterbury, Conn.
92 J. Kinčius, Valparaiso, Ind.
93 J. Skirmontas, 21 N. Union st., Easton, Pa.
94 A. Šlikas, P. O. Westville, Ill.
95 J. B. Valukonis, 261 Broadway, So. Boston, Mass.
96 G. Veličko, Box 208, Gilberton, Pa.
97 A. Žuraulienė, 139 Jackson st., Lawrence, Mass.
98 J. Vieraitis, 107 S. Harding st., Worcester, Mass.
99 M. Gurinskiutė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.
100 V. Sabaliauskas, 2422 So. Oakley ave., Chicago, Ill.
101 A. J. Limontas, 668 W. 18th st., Chicago, Ill.
102 M. Vitartas, Box 353, Duquesne, Pa.
103 P. Madžiukas, 35 Gilmore st., Rochester, N. Y.
104 D. J. Karoblis, 9 Temple st., N. Adams, Mass.
105 J. Pustelnikas, 722 Washington ave., Braddock, Pa.
106 Domicė Normanta, 124 W. 23rd st., New York, N. Y.
107 K. Pranulis, 682 Riverside st., Waterbury, Conn.
108 Rev. N. Petkus, Maspeth, L. I. N. Y.
109 J. Radzevičius, 2 Pleasant st., New Britain, Conn.
110 K. Monstavičius, 3 Charles Pl. Athol, Mass.
111 J. L. Venckus, 222 Pine st., Rumford, Me.
112 J. B. Križanauskas, Box 98 Morgan, Pa.
113 J. Galiekienė, Box 564, Wilburton, Okla.
114 K. Kalėda, Box 52, Rhone, Pa
115 K. Strumskis, 190 High st., Brooklyn, N. Y.
116 C. Makarevičius, 255 Wallace st., New Haven, Conn.
117 P. Valukevičius, Box 12 Middleport, Pa.
118 S. Kavaliauskas, P. O. Girardville, Pa.
119 R. Kundrota, 69 Manchester st., Manchester, N. H.
120 J. Stanionis, 350 Henderson st., Jersey City, N. J.
121 T. Versinckas, 19 Hartford st., Norwood, Mass.
122 A. J. Šveistis, P. O. Box 54, Burdine, Pa.
123 Rev. M. Augulis, Box 93, Harrisburg, Ill.
124 M. Gabrys, P. O. Box 1087 Wilmerding, Pa.
125 Jos. Tamuliunas, P. O. Box 14?, Tariffville, Conn.
126 Rev. P. Gudaitis, P. O. Box 25, Coal Dale, Pa.
127 J. Jasinskis, 20 School st., Cambridge, Mass.
128 F. B. Versocki, 261 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.
129 S. Kibartas, P. O. Box 101 Tolleston, Ind.
130 J. Lazarevičius, 417 S. 2nd st., St. Clair, Pa.
131 W. W... P. O. Box 82, Lake, Md.
... 3654 Richmond st., Phila., Pa.

...nkurio- ...nda žmonių, ...symą prisiima ... Taigi klausė- ...tės autoriaus, ar ...jo omenyj kokius ypa ... žmones, kuomet rašė veikalėlį. Gavome ši- atsakymą:

...vo apsakymėlyje no- ...u nupiešti gan tankiai ...tomą Amerikoje tipą ...tuvio neva didelio vei- ...jo, spraudžiančiosi į did ...ius arba visuomenės ...bet savo pretensijų ...igalinčio paremti jo- ...pagirtinais darbais. ... Kručkų rasime ...ose užsiėmimuose, luo ...so, profesijose ir par- ...e. Šimelis jieško pir ...usiai didybės pašali- ...s, paviršutiniuose ...uose: gimimo vieto- ...o ponų garbėje, nau ...ardų pasisavinime. ...g žinotų Bacon'o pa- ...ą, kad vardas nors ... paviršutiniu daik- ...čiau slepia savyje ...varbių dalykų — to ...deda vadinti save ...ių, Sabaudiškiu, ...ynių mokslų vy- ...” Na, argi nežinome “grafą” A. A. Jocį, “misionorių” P. B. ...ną, apie “Valparai- ...studentą” Šeštoką, ...Fortunatą Johanovi- ...agočių de Bogaczew...

... vardas pats savyje ...enkas daiktas — su ...oli nevažiuosi: Šime ...ors prisiėmė Savoy- ...udiškio vardą, tečiau ...lėjo gauti “Savoy” ...ėtų be penktuko. ... atsitinka ir su kitais ...r.: “grafai”, “stu- ...”, neesamų laikraš- ...edaktoriai” “kanki- ..., “kunigai iš šv. Pet- ...lybės” ir kitokie leng ...duonos ieškotojai be ...upelnijimo — visi jie ...iai pamato, jog var- ... darbais, o dar geriau ...gų saujomis neparem- ... — niekas yra. Kadan ...tečiau prie dorų darbų ... nejaučia jokio palinki- ...o, tai griebiasi veidmai- ...avimo. Prie veidmainia- ...imo prideda dar ypatin- ...os rųšies “dorą” — ne- ...alėjimą atlikti kai- ...urių nedorą ir šiaip ...au abejotinos ver- ...ės daiktų. Kitaip ...ariant, jie atsiranda rolė- ...e ano jaunikaičio, kursai ...elia didelį protestą prieš ...okius, bet ne dėlto, kad ...okiuose matytų ką blogo, ...k dėlto, kad... pats ne- ...oka šokti. Yra juk to- ...kių žmonių! Sena merga ...ei iš šio nei iš to pradeda ...albėti apie nekaltybės ...ventumą — bet ne dėlto, ...ad pamylėtų tą dorybę. ...inai tuojau eitų prie alto- ...iaus, su bent kokiu vyru, ...eigu atsirastų toks, kurs ... imtų. Bet neatsiranda ...yro — ir senmergė giria ... užlaikanti.. nekaltybę. ...imelis Kručkas pasidarė ...deliu blaivininku tuo- ...et, kad jo organizmas ...stojo priiminėti svaigi- ...us gėrimus, — vadina- ...ie ...laužy- ...sirupino tą ...blaivybę išnau ... saviems tikslams. ...aip aprašiau savąjį Šimelį. Kitokie Šimeliai Kručkai tik veidamainiauja — vadinasi, blaivininkais esti tik pašalinių žmonių akyse; pasilikę vieni sau arba savųjų draugijoje moka patraukti kad ir iš... klarneto.

Manojo Šimelio skaistybė — žinoma, paviršutinė — buvo vaisium nepadoraus papročio, įgyto iš mažų dienų. Kitokių Šimelių yra dar biauresnės ydos, bet paprastai jų skaistybė yra veidmaininga. Kitaip ir negali buti, nes dorybė reikalauja persilaužymo, pastangų — o tokių daiktų Šimeliams kaip tik truksta. Taigi prisieina noromis —nenoromis veidmainiauti.

Nereikia nei sakyti, kad pasigyrimai, apšnekėjimai, pavydai, kitų žmonių pažeminimai pas tokius sutvėrimus plaukia iš pačios jų prigimties.

Savąjį Šimelį karakterizavau skaidriomis, riebiomis spalvomis — net karikaturiškai. Satyroje taip ir reikia. Žinoma, ne visi Šimeliai išrodo taip biauriai — bet vis dėlto pamatinė šito tipo karakteristika, man rodosi, yra teisinga.

O dabar apie raganas. Nereikia manyti, kad norėjau apšmeižti kokias norints moteris, nors — prisipažįstu — gali ir atsirasti kaikur moterių panašaus budo į Bepirštę ir kitas apsakymėlio raganas. Bet čia reikia atsiminti Gogolio pasiskundimą, jog negalima prasimanyti tokios pavardės, kokios nenešiotų gyvi žmonės, nei išsvajoti tokios situacijos, kurioje nepasijustų vienas kitas geras žmogelis, o pasijutęs, nepaplustų labai didele rustybe. Trumpai sakant, raganos atstoja aną nedorybės principą, kuris — pasak Jakšto — gyvuoja pasaulyje nuo pat jo pradžios. Raganos — tai to piktojo apsireiškimas įvairiais pavidalais. Aitriausiai tą piktą nupaveikslavau Vitriolės Bepirštės asmenyje. Neturėjau mintyje jokios ypatingos moteriškės — neturinčių vieno arba daugiau pirštų moteriškių, juk yra daug! Ne—norėjau nuasmeninti (jei taip galima išversti lotinų “personifikuoti”) tą nedorybę, kuri pati niekur nekiša savo pirštų, bet veikia liepimu, sugundymu, prikalbinimu, hipnotizavimu. Bepirštė pasakaitėje visur tik liepia, proponuoja, komanduoja, bet pati nei stulpo nestato, nei kopėčių nenešа nei virvės nenarina aplink Šimelį. Tie darbai palikti kitoms raganoms. Varnalėžė pasirengusi visados stoti kovon, Avinienė rėkti, Statinė ėsti gyvą žmogų liežuviu ir dantims, o Kalakutė švelnesnė, laiko galvą palenkusi ant vieno šono ir meluoja — meluoja... Žodžiu, kiekviena turi sa... darbavimosi ...u budu tarnauja ...vei Bepirštei.

Įvesdamas Šimelį raganų draugijon, norėjau išreikšti mintį, kad tokie žmonės, kokiais yra Šimeliai Kručkai, gali patikti vien tik nedorybei ir kad toji nedorybė savo nuolatinėje kovoje su geru naudojasi Kručkų privalumais. Daugiau nieko. Kitaip tariant, jei Šimelis yra šventu, tai taip, kaip tą šventumą supranta pati įsikunijusi nedorybė. Beko, savo pasakaitei skyriau “Raganų Šventuko” vardą, bet susilaikiau, nes tuo tarpu kitame laikraštyje žodis “šventukas” tapo suvartotas pornografijos raštelyje. Nesinorėjo tiesiok minėti žodžio, kursai kitur patarnavo nedoram tikslui. Jeigu dabar apie tai primenu, tai tik dėlto, kad vis man rodosi, kad “Raganų Šventukas” tinkamiausiai butų išreiškęs pasakaitės tikslą ir turinį.

Bet grįžtu prie pertrauktos kalbos. Pamatinė pasakaitės mintis yra, kad lekiojanti pasaulyje nedorybė bando pasinaudoti savais Šventukais ir mėgina net priversti žmoniją juos garbinti — bet visados, kuomet jau—jau tikslas esti beveik atsiektas, pasitaiko šis-tas, lyg perkunas butų trenkęs ar kas kit — ir planai sujra. Tečiau nedorybė rankų nenuleidžia. Ji vėl jieško naujo Šventuko arba kelia iš užmiršimo senąjį, o ir pats Šventukas nebegali jau apsieiti be draugės—nedorybės. Nedovanai raganos pas jį važinėja ir veda garsias tarybas jo namuose. Iškils dar Šimelis Kručkas. Jo paskesnieji darbai bus gal dar trukšmingesni už pirmuosius.

Tokia tai pasakaitės mintis. Žinoma, be fabulos nebuvo galima apsieiti. Reikėjo prasimanyti kokią nors pasaką. Šventukas tapo pastatytas Simeono Stulpininko rolėje, dėlto kad svajojo mažose dienose apie augštą stulpą. Jeigu butų svajojęs apie mėnulį, butų reikėję pasinaudoti Bergerac'o arba Jules Verne'o vaidentuve. Jeigu pasakaitė butų buvusi pradėta kitaip, ir pabaiga butų kitokia. Tiktai gyvenimo nepažįstančiam žmogui gali pasirodyti, jog “Šimelyje Kručke” aprašyti tikri atsitikimai..

Žinau, kad silpnos yra mano pajiegos, bet tema pasirodė man tokia viliojančia, kad negalėjau atsispirti prieš pagundą. Pagimdžiau pasakaitę satyros išvaizdoje, nieko nemanydamas, kad kas turės kantrybę perskaityti ją iki galui. Talentingesnis raštininkas butų galėjęs parašyti amžinosios vertybės veikalėlį. Tegul pamėgina. Tėma labai dėkinga.

Bet pirm visko tegul niekas nei manyti nebando, kad rašydamas savo veikalėlį, norėjau ką norints užgauti, apšmeižti, pašiepti. Kas mato save pasakaitėje, tas gal jaučiasi artimu išvestamjam joje tipui.

Su pagarba

Skriauda.

Mums rodosi, kad po šito-kio paaiškinimo, kursai, matyti, yra išsipylęs iš ...riaus širdies, visi pasiskundimai ir įtarimai turėtų nutilti.

SUPAINIOTOS NUOMONĖS.

Kelias savaites reikėjo “Keleivio” leidėjams darbuotės, kad išleidus kunigišką numerį, tečiaus ten nepa rašyta nieko ypatingai naujo, išskyrus gal keleta puse burnos išreikštų nuomonių apie Dievą, tikėjimą, šeimyną ir patriotizmą. Šiaip jau giedama sena giesmelė apie Inkviziciją, Bruno, viduramžių popiežius, žodžiu apie tokius istorijos neva faktus, į kuriuos naujesnieji istorikai žiuri, kaipo į prasimanytus protestonų šmeižimus, pateptus riebiomis sensacijoms, kad tik užkenkus katalikų bažnyčiai. Žinoma į visai tamsius žmones, semiančius “mokslą” tik iš “Keleivio” skilčių, tokie nebutniekiai apie popiežių baisenybes gali padaryti šiokį tokį įspudį, bet tokių žmonių skaičius žymiai mažta. Visuomenė pradeda šviesties, protauti ir į “Keleivio” pasakas žiuri pažvelgtinai. “Keleivs” tai supranta ir, kalbėdamas apie Dievą, tikėjimą, tautybę, istoriškąjį materializmą, taip dalykus supainioja, kad prastam žmogeliui sunku išsinešti kitokią nuomonę, kaip tik tą, kad socialistai baisiai geri ir šviesųs, o kunigai tamsųs ir blogi: kad socializmas neardo šeimynos, nieko neturi prieš Dievą (taip!), kad iškovojo lietuviams liuosybę ir tt.

Vienas tik p. Iksas atvirai prisipažįsta, kad “žmogus yra artimas bezdžionių giminė.. Tai sumuša klerikalų pasaką apie sutvėrimą žmogaus sulig Dievo paveikslo”. Neprošali čia bus paminėti, kad p. Iksas atsižymi ypatingu gabumu grauti savo nuomones. Taip, neseniai išleistoj knygutėj “Dėlko aš netikiu į Dievą”, kurią “Keleivis” pagarsino, kaipo moksliška ir naudingą (mat, “Keleivis prieš Dievą nieko neturi!), p. Iksas stengiasi išparodyti, kad Dievo visiškai nėra, bet pačioj užbaigoj praneša, kad su Dievu, girdi, reikia kovoti. Aiški nesąmonė. Jeigu Dievas yra, tai kam p. Iksas į Jį netiki, o jeigu Jo nėra, tai kam liepia kovot su tuo, ko nėra? Bet paliksime p. Iksą nuošalyj, jis domos į save neatkreipia. Grįžkime prie “Keleivio”.

Jis rašo, kad ne visi socialistai yra priešingi tikėjimui, vadinasi yra ir priešingų tikėjimui. “Keleivis” čia labai atsargus ir paduoda tik atskirą asmenų stovį, bet nepasako, kokia tikrųjų socialistų nuomonė apie tikėjimą. Tiesa, “Keleivis” yra tik eicilikų organu, taigi gali nežinoti, ką tikrieji socialistai rašo apie tikėjimą. Jeigu taip, tai galime atidaryti jam akis. Karl Marx socializmo tėvas, taip rašo: “Tikėjimas tai žmonių opium. Reikalavimas panaikinimo tikybos, kaipo išsvajotos laimės, reiškia, kad žmonės nori tikrosios laimės”. Frederick Engels sako, kad socializmui įvykus, tikėjimas bus uždraustas, nes, girdi, tikėjimas esąs tik fanta-

(Seka ant 8-to pusl.)

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY
KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000.00
Už sudėtus pinigus moka 3-čią nuošimti.
WM. S. Mc LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

R. H. Morgan
Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitų tam panašių dalykų.
Reikalauk Katalіogo..
R. H. MORGAN,
13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A.

Wilkes-Barre Deposit & Savings
BANK,
71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000.00
Perviršis	500.000.00
Depozitai	2.700.000.00

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų jeje pinigų.
Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.
Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

STEREOSKOPAI ARBA TELESKOPAI

Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 2c. pačtinę markę, o apturėsi didelį puikų katalogą, kuriame rasi kainas geriausių Armonikų, Skripkų, Triubų ir daugybę kitoniškų Muzikališkų Instrumentų. Taipgi čysto aukso Šliubinių Žiedų, Ziegorių, Lenciugų, Spilkų, Kolčikų, Kompasų auksinių ir paauksuotų, gerų Britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukių, Albumų protretams, Istoriškų knygų ir Maldaknygių, kokių tik randasi lietuvių kalboj. Gražių popierių Gromatų rašymui su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplink konvetrais, tuzinas už 25c., penki tuzinai už $1.00. Popieros su paauksuotomis kvietkomis 50c. tuzinas. Turiu Teleskopų su paveikslais parodančiais Kristaus kančią ir daugybė didžiausiais miestais sviete. Kas prisiųs $3.00 apturės Teleskopą ir 100 paveikslų, o Teleskopas yra naudingas turėt kožname name. Štornikams, agentams ir pedlioriams parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaukite visko pas tikrą lietuvį, o gausite teisingus tavorus.
W. WAIDELIS.
112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Farma Dovanai!

Perstatykite numerius toje žvaigždeje taip, kad suma iš visu pusiu išeitu po 15

Žėdnas užaugęs žmogus, kuris pirmas prisiųs teisingai išrištą šitą puzelį, gaus už dyką Mažą Farmą, o visi kiti gaus kreditinį paliudijimą ant 100 dol., kurį mes priimsime kaipo dalį užmokesčio vertės tos žemės, kuri randasi New Jersey, netoli nuo New Yorko.
Prekė tos žemės 149 dol., vienok kožnas, kuris apturės kreditą ant 100 dol., tai primokės prie tos žemės tiktai 49 dol., mokėdamas po 5 dolerius per mėnesį.
Yra tai gera proga įgyti geros žemės už tokį mažą užmokestį.
Kaimiečiai, neatidėkite to dalyko jeigu gyvenate netoli, atvažiuokite ir persitikrinkite arba rašykite, prašydami žemlapių ir informacijų, adr.
Ocean Heights Improvement Co.
Lithuanian Dept. D.
25 Church St., New York City, N. Y.

Tu mane Iszgelbejai!

KAIP VISOKI DAKTARAI, PROFESORIAI IR JŲJŲ VAISTAI NEGALĖJO IŠGYDYTI!
Teip rašo žmonės, išgydyti nuo visokių ligų.

GARBINGAS DAKTARE! Širdingai dėkavoju už labai geras liekarstas ir išgydymą mano moteres. Dabar parašau visą teisybę: iki 35 m. amžiaus gyvenau su savo pačiule Varšavoje, bet ji per kiauras dienas nuolatos sirgo, net lovoj gulėdama. Kad išgydyti kreipiausi prie Profesoriaus Dr. Baranauskio, Varšuvoj. Ištyrinėjęs užrašė vaistus ir pasakė, kad Migrena, neišgydoma liga. Vėliau nusidaviau prie Dr. Grodzinskio ir teipat prie pateis Ordinatoriaus Šventos Dvasės ligonbučio Dr. Krukowskio, kurie ištyrę ligą pasakė kaip ir Profesorius kad migrena neišgydoma. Amerikoje apart kitų buvau pas Dr. Rubin: nors užrašė liekarstas, bet pasakė, bereikalo kaštuotis, nes liga neišgydoma. Vienok ir po to troškau, kad savo mielą pačiulę nors ant senatvės išgydyčiau. Ir štai 912 metai yra dideliu mums skarbu, kaip iš dangaus. Kaip visas svietas stovi, tai atsirado vienatinis Daktaras, Phil. M. Klinikoj, kuris išgydė mano pačiulę kaip nieks negalėjo pagelbėti. Dabar tikrai galiu pasakyti, kad moteriškė yra visiškai sveika, išgydyta ir dėkavo ame už sutelktą gerą sveikatą.
Ant. Zarzyckis su Motere ir Dukrele, 133 High St., New Britain, Conn.

AŠ FRANK POŠKA, dėkavodamas danešu, kad skaudėjimą nuo romatizmo sanariuose, rankose, teip-pat mėšlungio ir nervų ligą išgydėt, kame kankino mane per 18 mėnesių. Dabar jaučiuosi visai sveikas nuo jųsų liekarstų ir persitikrinęs, kad esi labai geras daktaras; ir savo draugams pasakysiu kaip pasekmingai Klinikas išgydo.
Su pasvelkinimu **Mr. Frank Poška**, Box 4, Farley, Mass.

GUODOTINAS DAKTARE! Apturėjau liekarstas, kurias bevartojant nustojo skaudėjimas krutinės, kosulis ir galvos skaudėjimas. Dėkingas, linkiu Tamistai laimės.
Su guodone **P. Sakalauskas**, 3231 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Dideles daugybės padėkavonių ateina kasdiena, tik del mažumo vietos negalima sutalpinti, nors ir praše. KAIP KITI NEĮSTENGĖ, TAI KLINIKAS TRUMPAM LAIKE IR TUOS IŠGYDĖ.

KAM SIRGT IR VARGINTIS, KAD KLINIKAS IR TAVE GALI ŠGYDYTI, TIK ATSIŠAUK ASABIŠKAI, arba lietuviškai parašant kas konkia, nelauk ilgiau.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC patles gubernatoriaus legalizuotas, apie tai tikrai galima tikėt.

GERESNIO DAKTARO IR LIEKARSTŲ kaip KLINIKO negalite rast. KAD JAUTIESI kokį nors nesveikumą, bei lige vargina ir tikrai nori buti sveikas, tad kad Kliniko Daktaras specijališkai pripažins, kad tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo Profesionališko Daktaro gydymą ir pritaikytas, specijališkai sutaisytas liekarstas, kurios kaip tukstančius jau paliuosavo teip ir tave gali paliuosuoti nuo ligos jungo, šviežiai užpuolusių arba ir užsenėtų visokių ligų, teipat nuo: niežėjimo kuno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svaigimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nerimastingumo abelno ir lytiško nusilpnėjimo, skaudėjimo strėnose, kojose bei rankose ir sąnariuose, kosėjimo, skrepliavimo—bronchitis, visokių slogų, inkstų ir užsikrečiamų paslaptų ligų ir kitų, kurios tik varginimui žmonių užpuola, visas išgydomas ligas. **BE PEILIO, BE OPERACIJOS. SEKRETAI UŽLAIKOMI.**
Visada reikia adresuoti teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Valandos: Nuo 10 iki 4 piet. Nedelioje nuo 10 iki 3. Vakarais Utar. ir Pėt. nuo 6-8.

Šitas apgarsinimas ir padėkavonės teisingos. Klinikui galit tikėt.

Norintieji Mokslo Lietuviai, Tėmykite!

“ŽMONIŲ KNYGYNAS” -- 8 KNYGOS UŽ RUBLĮ.

Seinuose, Suvalkų gub., leidžiama katalikiškas “Žmonių Knygynas”, t. y. žmonėms skiriami naudingi raštai, kurių per metus išeina 8 knygutės. Knygutės rupestingai paragtos, žmonių supratimui pritaikytos, o turinys gana įvairus. Štai peraitai 1911 metais išėjo tokios knygutės:

1. **Pasaulio pradžia.** Šioje knygutėj plačiai ir suprantamai parašyta apie pasaulio sutvėrimą, kaip mokyti žmonės mano apie pasaulio atsiradimą ir kaip mus apie tai mokina šv. musų tikėjimas. Išsiplatinus dabar labai klaidingoms nuomonėms apie pasaulio sutvėrimą, labai butų naudinga tą knygutę perskaityti.

2. **Apie orą.** Šitoje antroje knygutėje gražiai ir suprantamai aprašyta oras, šiluma, vėjai ir kiti indomus dalykai, kurie apsireiškia ir dedasi ore. Knygutė labai indomi. Perskaičius ją daug žmogui paaiškėja dalykų, kurie kartais čia-pat ore dedasi, o vienok žmogui palieka nesuprantama. Verta knygutė kiekvienam pasiskaityti.

3. **Žmogus ir žmonių giminės.** Trečioje knygutėj, kaip ir pats vardas parodo, aprašoma yra žmogus ir žmonių giminės, t. y. kiek yra žmonių, kokios žmonių veislės, kalbos, tikėjimai, užsiėmimai ir t.t.

4. **Senovės Istorija.** Ši knygutė yra parašyta labai lengva ir graža lietuvių kalba. Joje skaitome apie praėjusią žilą senovę, dar prieš Kristaus užgimimą, apie Egipto, Grecijos, Rymo ir kitas buvusias žymias karalystes.

5. **Lietuvos atgijimas.** Šita knygutė supažindina skaitytoją su tai, kaip Lietuva buvo pačių lietuvių užmiršta ir kaip paskum atsirado mokyti vyrai, Lietuvos tėvynės mylėtojai, kurie išmokino ir sužadino lietuvius mylėti savo tėvynę ir kalbą. Kaip miela pasikalbėti ar atsiminti jaunas dienas, taip malonu skaityti apie Lietuvos atgijimą, apie lietuvių susipratimą.

6. **Jėzus Kristus.** Labai svarbu yra perskaityti šitą knygelę katalikui. Nes čia išparodoma, kad Jėzus Kristus tikrai yra Dievo pažadėtas Mesijas ir kad Jisai yra Dievas. Kiekvienas katalikas privalo kuogeriausiai pažinti savo Išganytoją ir Mokytoją. Šioje gi knygutėje, nežiurint kad maža, bet daug-daug randame reikalingų katalikui apie Išganytoją žinių.

7. **Apie dušią.** Bedieviai sako, kad žmogus dušios neturi. Taigi čia ir išparodoma, kad žmogus nėra gyvulys, kad žmogus turi nemirštamą dušią.

8. **Vysk. Antanas Baranauskas.** A. a. Vysk. Antanas yra žinomas visoje Lietuvoje. Kas šiandien negieda jo sudėtų giesmių, kas nedainuoja jo gražių dainų, kurios sugraudina lietuvio širdį ir paragina mylėti savo kalbą, savo šalį. Galima sakyti, girdėjo visi lietuviai jo pamokslus, nevienas ir padirmavojo. Todel butinai reikia žinoti visą jo gyvenimą, darbus, o daug jisai ir nudirbo. Minimoje gi knygutėje kaip tik ir yra aprašytas a. a. Vysk. Baranausko gyvenimas nuo dienos gimimo lig mirčiai. Ypatingai naudinga pasiskaityti ši knygelė jauniems vaikinams.

Vienas mokytas profesorius rašydamas “Vadove” apie šias knygutes gražiai atsiliepia, o kai-kurias labai pagiria.

Visos čia paminėtos aštuonios knygutės galima gauti “Šaltinio” knygyne už 1 rb. 50 kap. su nusiuntimu namuosna.

Šiemet vėl išeis 8 knygutės. Bus labai gražių, indomių ir naudingų skaitymų. Kas dabar užsisakys ir atsiųs 1 rb., tas už tuos pinigus gaus visas šių metų 8 knygutes. Kas užsisakys “Žmonių knygyną” šiems metams, tasai galės gauti ir pereitų metų augščiau paminėtas 8 knygutes tik už 1 rb. Taigi už 2 rb. galima gauti net 16 gražių knygučių! Norintiems mokslo žmonėms tikrai verta šiuomi pasinaudoti.

Tiems, kurie šiemet “Žmonių Knygyną” užsisakė, pirmutinę knygutę jau siunčiame. Antrą knygelę jau baigiame spausdinti ir už dviejų savaičių išsiųsime.

Užsakymus ir pinigus reikia siusti šiuo adresu:
“Šaltinio” Knygynas, Seinai, Suvalkų gub., Russia.

“DRAUGO” SPAUSTUVĖJE GAUNAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. **Fabiolė arba Bažnyčia katakumbose.** Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmutinių krikščionybės amžių. Kaina $1.00
2. **Evoliucija, ne Revoliucija.** Parašė Patrimpas. Iš šitos knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytojas ras joje praktingus nurodymus Lietuvos visuomenės veikėjams. Kaina 35c.
3. **Kodėl neini išpažinties?** Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelinį naudinga knyga. Sumuša visus bedievių argumentus prieš išpažintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.
4. **Katriutė.** Triveiksmis Dramos Paveikslėlis iš liaudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvatova. Vertė A. Vėgėlė. Eiles sudėjo A. Šalvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c.
5. **Užkrečiamųjų—limpamųjų ligų išsiplėtojimo budai ir kova su jomis.** Parašė Dr. A. L. Graičiunas. Knyga reikalinga kiekvienam šeimininkui. Ją perskaitęs, žinosi, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina 15c.

PARSIDUODA.

Labai geroje, lietuvių apgyventoj vietoj, parsiduoda puikus saliunas. Priežastis pardavimo yra ta, kad turiu du saliunu, o vienas negalėdamas gerai prižiurėti abudu bizniu, noriu vieną parduoti. Abudu saliunai yra geroje vietoje ir pirkėjas galės pasirinkti, katras jam geriau patiks. Atsišaukite po adresu:
V. J. Sabaliauskas
2422 S. Oakley Ave., Chicago, Ill

SUSIV. L.R.K.A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

PREZIDENTAS:
Jonas Rikteraitis,
91 Congress ave.,
Waterbury, Conn.

VICE-PREZIDENTAS:
Mateušas Tolubą,
1139 Wyoming Ave.,
Exeter Boro, Pa.

SEKRETORIUS:
Juozas S. V...
112 N. Gr...
Baltim...

KASININKAS Pranas Burba,
456—458 Main st., Edwardsville,
Wilkes-Barre, Pa.

KASOS GLOBĖJAI:
Jonas Jaroševičius,
Love Farm, Washington st.,
Walpole, Mass.

Kazys J. Krušinskas,
457 — 17th st.,
Brooklyn, N. Y.

KNYGIUS: Kun. S. J. Struckus,
P. O. Wanamie, Pa.

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Roosevelt'ą, kuomet daug republikonų balsavo už Wilson'ą Antrą vertus, republikonų partija buvo suirusi. Progresistų partija susidarė beveik iš vienų republikonų. Nereikia abejoti, kad Roosevelt'o asmuo patraukė prie savęs daug žmonių — bet iškilimas aikštėn naujos partijos aiškiai parodo, jog žmonės nebėra daugiau užganėdinti rebėra daugiau užganėdinti republikonais. Jie atsimetė nuo senos partijos ir įsirašė į naująją, kuri yra redikališnesnė net už demokratų partiją.

Ne be ko — ir Wilson'o asmuo traukė prie savęs žmones. Mokslo vyras, buvusis universitatės rektorius, istorijos žinovas, neklausąs politikos "bosų" — tokio vadovo demokratai jau seniai ieškojo: Bryan'as yra iškalbus, karštas teisingas — bet Wilson'as šaltesnis, pastovesnis, rimtesnis. Buvo bandyta pažeminti jį ateivių akyse, kad vat esąs priešingas ateiviams, bet rinkimų dienoje pasirodė, kad ateiviai balsavo už Wilson'ą.

Taip tatai žmonių partiją paėmė viršų šiuose rinkimuose. Pažiurėsime, ar žmonės susilauks iš jos sau tiek naudos, kiek tikisi.

Rinkimai Illinois'e.

Nors Roosevelt'as gavo daugumą balsų Illinois'e, tečiau į valstijos valdžiavietes pateko beveik vieni demokratai. Chicago ir Cook County užvaldė demokratai.

Gubernatorium išrinkta. Edvard F. Dunne — tvirtas katalikas ir teisingas vyras.

Pavieto prezidentu išrinktas PeterBartzen. A. A. McCormick tapo sumuštas.

Valstijos advokatu likosi Maclay Hoyne — smarkus ir teisingas vyras.

Lenkas Napieralskis tapo sumuštas. Koroneriu tapo išrinktas demokratas D. J. Egan.

Tarp naujai išrinktųjų pavieto komisorių randame lenkus: S. Kuflewskį ir A. Novaką. Lenkas F. P. Daniš'as pateko už teismo klerką.

Viceprezidentas Sherman palaidotas.

Spal. 31 d. Uticoje, N. Y., numirė Suv. Valstijų viceprezidentas Jemes Schoolcraft Sherman ir 2 lapkr. popiet tapo palaidotas Forest Hill kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo prez. Taft, augščiausiojo teismo nariai, ministeriai, senatoriai kongresmonai. Suv. Valstijos tuo budu pasiliko be vceprezidento. Kadangi Sherman buvo išnaujo kandidatu į viceprezidentą, tai republikonų partija pasiliko be kandidato. Bet tai mažesnis daiktas. Vistiek republikonai pralaimėjo rinkimus.

Straikas Buffalo hoteliuose.

Penkiuose Buffalo hoteliuose kilo straikas. Metė darbus virėjai, tarnai ir tarnaitės. Reikalaujama algų pakėlimo, kuopų panaikinimo, sveikesnio valgio ir patogesnių miegamųjų kambarių.

Wilson'as sužeistas.

Prieš pačius rinkimus gub. Wilson'as laikė prakalbų ...

prezidentas tapo išmestas augštyn, taip kad sužeidė galvą į geležį automobiliaus stogelyje. Žaizda nepavojinga. Ją tuojau susiuta.

KUN. P. SAURUSAIČIO BALSAS.

Niekad nesitikėjau, kad Komisijos pataisytieji poteriai butų galėję ką užganti! Jei ką užgavau su tais poteriais, šiuomi pasistengiu viską atšaukti ir atitaisyti, kiek yra galima. Nors aš niekam nepasiuliau kalbėti pataisytuosius poterius ir mažai kas pamylėjo juos kalbėti, tiktai aš vienas juos mėginau prisipratinti, tečiaus jie rodos niekam nežvodytų palikus juos, kaipo atminimą Komisijos pasidarbavimo, nes jei nieks nedegina tų "Vadovo" egzemplioriu, kuriuose jie tilpo, kodėl turėčiau aš tiktai vienas sudeginti savo Katekizmą dėlei tų poterių ten patilpusių? Kunigo Krušo Katekizmą aš jau seniai sunaudoju pirm patarimo man jį sunaudoti, nors ir tas nėra aprobuotas jokio Lietuviško Vyskupo, kaipo ir manasis, nes vienas ir kitas turi vien kunigo Lietuviško, kuris yra gavęs nuo Airio Vyskupo tiesas ir vardą Censor Librorum aprobatą! Rodosi nėra jokio pavojaus, buk žmonės jokio kunigo neraginami pradėtų kuomet tuosius poterius kalbėti. Tai gi tikrai manau, kad ir Censor Librorum, kuris davė aprobatą mano knygutei, sulyg autoritetu joje pačioje paminėtu, ne kitokiu žvalgiu pasiremdamas galėjo tai padaryti. Bet gi aš jau turiu pilną tiesą išmesti iš dabartinių senoviškųjų poterių žyvatą, o jo vietą pavaduosiu įščia, nes Kunigo Skvireckio užvtirtintoje Vyskupo Biblijoje jau nėra jokių žyvatų nei žyvatavimų—tiktai visur įščia, įščios, ir tai labai gerai, nes iš žyvato net Lietuvini Linterio sektos daro šlykštų pasityčiojimą iš Katalikų poterių.

Kun. P. Saurusaitis.

Laiškas Redakcijai.

Gerb. "Drauge" Red.!

42-me 'Draugo'' numeryje patilpo neva Konstancijos Samulionaičiutės pajieškojimas p. Kontanto Perekšlio, iš Orange, Mass. kuris buk apdovanojęs žiedais ir prižadėjęs mane vesti, išbėgęs nežinia kur. Tai tikras prasimanymas! Aš jokio vaikino nejieškojau ir p. K. Perekšlis niekur nebuvo išbėgęs, nes neburo ko bėgti, kadangi jis nei man nei kitiems nepadarė nieko blogo. Tas pajieškojimas yra paduotas nedorų žmonių, kurie nesigailėjo nei savo pinigų kad tik apšmeižti savo artimą. Mat esamą ir tokių žmonių, kurie mano, kad galima kitus viešai per laikraščius išjuokti, kad po tam turėti sau "juoku"! Tečiau tai labai biaurus darbas, už kurį gali prisieiti sunkiai atsakyti. Gėda, kad ir tarp lietuvių atsiranda tokių nenaudėlių ir niekšų.

Su pagarba
Kostancija Samulionaičia,
139 So. Main st.,
Orange, Mass.

Nuo Redakcijos. Mes gavome laišką su pasiskundimu ir nuo p. K. Perekšlio, kad jis bereikalo likosi pagarsintas "pabėgėliu", dagi nuo merginos. Labai mums gaila, kad "Drauge" turėjo rasti vietą toks neteisingas paskelbimas, kuris galėjo labai užganti garsinamu ypatų garbę. Kas parašė tą paskelbimą svetimu vardu, su tikslu nuplėšti kitiems garbę, užsipelno didžiausią papeiką. Be to, ... kad taip da... ... ir net la... ... tai galima ...

KATARO GYDYMAS.

Kataras yra plonos plėvės uždegimas, paeinantis nuo įvairių priežasčių, bet tankiausiai nuo kokio nors suerzinimo, kuris padidina plevės ir pilvinio skystymo plaukimą. Pilvo katarui esant, suerzinimas paeina nuo klaidingos dietos, alkoholizmo ir šalčio. Gydymas yra lengvas, virškinimo organai privalo buti išvalyti Trinerio Amerikonišku Kartaus Vynu Elixiru ir tada reikia duoti jiems atsilsėti. Šis vaistas suteiks naują jiegą organams, taip kad į kelias dienas jie vėl atgaus savo veiklumą. Netik šitoj ligoj kiekvienoj indispozicijoj ir nustojus apetito šitas vaistas greitai pagelbės. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Aš Paulius Mikalauskas, pajieškau Antano Vasiliausko; jis paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų parapijos; penki metai kaip gyvena Amerikoje. Jis išbėgo iš Bostono, Mass. 5 d. Rugpiučio šių metų. Jis yra 5 pėdų ir 4colių didumo, pailgo veido, smaila nosis; ant kaktos dešinėj pusėj, yra duobė—kaulas įlenktas ir — ir net už ausies yra tokia pat duobė. Kalba žemaičiuodamas, apart lietuviškai, kalba lenkiškai, rusiškai ir angliškai truputį moka. Kas man apie jį praneštų, tas aptures geras dovanas, nes turiu prie jo svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti ant šio adrešo:

Paulius P. Mikalauskas,

Severos vaistai visur yra žinomi savo gydymo gerumais

Severos Balsamas Plaučiams

nuo kimulio, nuo bronchito, nuo kosulio, nuo mėšlunginio krupo, nuo sunkaus kvapo

sulaiko kosulį, palengvina šniokulį, pertraukia bronchitą, palengvina kvėpuoti, užbėga plaučių ligom

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Suaugėliai užsitiki juo. Vaikai mėgsta.

25 ir 50 centų.

Ar turi norą valgyt? Ar gerai virškini?

Severos Skilvio Kartuolės

(SEVERA'S STOMACH BITTERS)

Sužadina norą valgyti. Pagerina abelną atsigaivinimą. Pagelbsti virškinti. Sutaiso vidurius. Taipgi sustiprinančiai veikia į visą kuną. Prekė $1.00 už bonką.

Severos Gothardinis Aliejus

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

Vartojimui iš lauko.

Romatų skausmai, neuralgija, skaudėjimas krutinėje, suputimas sąnarių, laužymas strėnų, sprando sustirimas, pamaitinimas sąnarių, skausmas pečiuose, mėšlungis, sumišimai,

Kaina 50 centų.

skausmai kokioj nebuk kuno dalyje nuo jo veikmės praeina.

Visur aptiekose. Insitikrink, ar vardas "Severa" yra ant pakelio. Jei aptiekininkas negalėtų parupinti, rašyk mums. Jei reikalauji gydytojo patarimo, rašyk mums.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

DYKAI Kiekvienam prisiusim gražią guminę antspaudą

Kas prisiųs mums teisingus 25 savo pažįstamų adresus, gyvenančių Suvienytose Valstijose arba Kanadoje, tam prisiųsime gražią guminę antspaudą (stampą) su jo locnu vardu ir pavarde, gražiai aptaisyta, su lekeruoto medžio rankenėle. Adresuokite pas mus taip:

A. Grochowski & Co.
Cor. Bedford & Grand St., Brooklyn, N. Y.

it doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platus nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant Inkaro ir musų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

BUK VYRAS **50,000 KNYGU**

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatisma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygiai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katras ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejma tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant šemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., I. 905 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Paga Tamistos prižadieima, aš noriečjau jog Tamista prisiustumei mau vysai dykai vena jusu knyga del vyru.

Vardas.............................

BUK ... Ruptura Varicocelė Prapuolus Pajiegos Užnuodintas Kraujas ... AIMA JUMS VYRIŠKUMĄ

Buk Išmintingas Lik Sveikas.

Dr. O'Malley Budas
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Mano paties išrastas!
Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA: Darbininkai, kurie pas mane dirbo, gali sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal ją gydo be operacijos, gal jie pamėgdžioja ir mano raštus. Bet yra tik vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik mano ofise.

Aš negarsinu jokių Ligonių Gromatų, kadangi atsilankymas į mano ofisą parodys Jums, kad turiu daugybę Gromatų nuo išgydytų Ligonių iš visų pasaulio kraštų.

Alex. R. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes - Barre, Pa.
Kur Lietuviškai ir Lenkiškai kalbama ir rašoma.

Musų ofisas yra garsus per 30 metų daktaravimo Wilkes - Barre mieste. Prisiųsk 2c markę o aptursi knygutę apie Rupturą dykai.

... Kauno ... "Pavasar...

First National BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

KAPITOLAS $100.00...
PERVIRŠIS $250.0...

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius sudėtų joje pinigų.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršium $165.000.00.

Šitoji Banka prižiurė... Suvienytųjų Valstijų ... džios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. G... susišnekėti lietuviškai. G. N. Postlethwaite ...

Mandagus patarnavimas...

JUOZAS CEPANONIS
LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu Laivakortes ir siunčiu Pinigus į Visas Dalis ... greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus ... nies. Veda visokias provas ir išdirba visokius dokumentus kaip čia Amerikoj taip ir Rusijoj, Vokietijoj ir Austrijoj. Turėdami reikalą visada kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

JUOZAS ČEPANONIS,
32 Slocum Street, Edwardsville, ...
Tel. Bell 9137—J.

REKOMENDUOJAME MUSU NAUJĄ AUKSINĮ ... AKMENU GELŽKELIO LAIKRHDĖLĮ.

$5.75

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki akmeniniais, parduosime 10,000 ... mų "Accuratus" laikrodėlių ... $5.75 šedną. Tie gražus laikrodėliai pulkiai išrėžyti, dubeltavi ... rai laiką rodanti, labiausiai ... naudojami, kurie turi daboti laiką ... teriški ir vyriški, gvarantuoti ... metų. Tikrai gražus laikrodėliai, gėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Mes nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mes riskuojame viską. ... grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ...

Bell Tellephone Dickinson ...

Dr. Stankaus Gydykla

Pirmutinė ir vienatinė lietuviška gydykla, Irengė tikras lietuvis daktaras Ignotas Stankus. Čionai priima ir užlaiko visokius ligonius dėl darymo operaciju ir gydymo visokiu ligu. Dėl ligoniu yra įtaisyti pulkus ruimai su visokiomis vigadomis ir po priežiura paties daktaro Ignoto Stankaus. Pritaiso tam tikrus valgymus dėl kožno ligonio. Tame ligonbutyje randasi pulkus Medikališkas Clinikas su visokiais brangiais prietaisais, kaip tai: aptieka su brangiomis gyduolėmis, visokie instrumentai darymui operaciju, brangios elektriškos mašinos, su kuriomis galima permatyti visą žmogaus kuną, mikroskopai ir tt.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS.

Su darymu operaciju ant nosies išgydo: nuo sunkumo, ... kvėpuoti per nosį, skaudėjimo galvos, greito pailsimo, tankaus ... su slogomis ir tt. Su darymu operaciju ant gerklės išgydo: ... jimo gerklės, džiuvimo burnos, sauso kosulio, sunkumo ir ... gerklėj ir burnoj, užkibimo balso, vargingo ir nespakaino ... kitokiu visokiu nelaimiu, kurios paeina nuo gerklės ligu. ... operacijas ant viduriu, kaulu, koju, ranku, auganėiu visokiu ... sokiu lytiškų užsikrečiamu ligu.

TUKSTANČIAI PADEKAVONIU UŽ IŠGYDYMA...

Vien padėkavoniu čionai sutalpinti yra negalima, tet keliae, tu ... pacientu, čionai talpiname:

Franciškus Urbaitis, Camp 10, Fosterville, Wis. rašo taip: — Gu... Ignotas Stankus, vaistus jusu jau baigiu ir jaučiuos visiškai sveiku. ... ju Tamistai už geras gyduoles ir už taip šemą prekę. Jus mane išgydėt ... rios ligos ir į taip trumpą laiką. Vardą Tamistos aš platinsiu tarpe visu ... mu ir užpuolus kitai kokiai ligai aš visuomet šaukšiuos prie jusu.

As, Jonas K. Stapronas, P. O. Box 81, Depot Harbour, Ont Canada, ... kai sveiku, daugiaus gyduoliu nebereikalauju, ištariu širdingą ačiu.

PASEKMINGAI GYDO LIGAS.

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnariu, kaulu, ... nu; užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno niežiejimo, spuogu, dedervinių, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ... gos, inkstu, plaučiu, kepenu, Nuo visokiu nervišku ligu, ... drebėjimo sąnariu, nemiegojimo ir išgąsčio, nuo greito ... kaus kvėpavimo, peršalimo ir visokiu slogu. Nuo visokiu ... lytišku ligu ir visokiu kitokiu nusilpnėjimu sveikatos. Taip ... kiu moterišku ligu, skausmingu ir nereguliarišku mėnesiniu, ... kėjimu ir gumbo ligu.

Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stanku ypatiš... ku be skirumo, kaip toli gyvenate Amerikoj, Anglijoj, ... šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagelbą. Nekl... rašykit arba atvažiuokit ypatiškai ant šito adreso:

Dr. IGNATIUS STANKUS
1210 So. Broad st., Philadelphia

Offiso Valandos: Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. Subatoms per visą dieną. Nedėliomis ...

...ais.
...rlasi nuo
... kaip diena
...s". August Be-
...ialistų vadas Vokie-
...tvirtina, kad "mes po
... esame republike-
...konomijojesš- t ą
...ėjime ateistais-bedie-
Socializmas ir krikščio
...aip viens su kitu susi-
kaip ugnis su vande-
Wilhelm Liebknecht
"Musų socialistų prie-
...yra visoms pajiegoms
...ti tikėjimą į Dievą, ir
...mas neyra vertas nešio
...alisto vardą, kurs ne-
... bedievybės". August
...nu, leidėjas laikraš-
Sozialistische Monat-
...e" 1905. ant 519 pusl.
... "Nuo to laiko, kaip so-
...tas platina bedievybę,
...alikų bažnyčia palaiko
...mę į Dievą ir bažnyti-
...usmę, joks katalikas
buti socialistu".
...iau privesti ir dau-
...ocialistų nuomonių
...kėjimą, bet vietos
Argi ir toliau
...dums visuomenės
...d socializmas ne bu
priešinasi tikėjimui?
...iau bus atvirai pa-
...aip ir pirmiau bu-
...ma, kad "Keleivis"
...a absoliutiškai bedie-
Katalikams reiktų ge-
... įsidomėti ir nors kar-
... bedievių atsikratyti.
...ivis" ginčijasi, kad
...as neardo šeimy-
...dar neardo, nes
...džios, bet socializ-
...ykus šeimyna bus
...a ir viešpataus liuo
Taip sako Mark-
... žino socialis-
...ų "Keleivis".
..., permainius
...s sątikiams, su-
...ganija, vadina-
...ystė. Kadangi
...a vupįsis vaikais lega-
...ir nelegaliniais, tai leu
...raktikuoti laisva
... mažai apsišvietę
...urbut gerai įsido-
...rkso teorija apie
...ę, kad vienose pra
...o pakeltas klau-
... bus galima vest
...ykus socializmui?
taipgi tvirtina, kad
...tės ryšys toliai te-
...abi pusi jaus savy-
Meilei gi išgaravus,
...lės skirties. Argi
...dymas šeimynos?
istoriškąjį materia-
"Kel." rašo, rašo ir
...o rašto išvažiuoja iš
Pradeda žadžiais:
...as materializmas
...pasaulžvalga, sulig
... žmonijos istori-
...iai atsitinka dėl
...o kitaip sakant,
priežaščių".
...oka ant doros ir
...d doros suproti-
...osi su "išdirbimo
...itais žodžiais, kad
...ieloje nėra neat-
...oros dėsnių, tik
...kosi sulig to, kaip
išeina. Paskui
...t darbininkų klau-
...u užkliudo Dau-
...rija, dar toliau
...atrijotams, o
...a ant kleri-
... dalyką as-
...mais
...s numeris".

... bespalvis
Zet.

Klaidų atitaisimas.

"Draugo" 43-me numeryje korespondencijoje iš E. Artington Vt., buvo padėta: "Darbai" eina gerai. Uždarbiai nuo $1.10 (? Red.) iki $10 savaitėje".

Turi buti: "Darbai eina gerai. Uždarbiai nuo $1.10 iki $1.75 per dieną".

Mokinys.

BALIUS.

Donoros Lietuvių Ukėsų Kliubas parengė balių 9-tą dieną lapkričio — subatoje, salėje ant First National Bank'os. Muzikantai bus iš Wilmerding'o. Šokiai prasidės 6-tą val. vakare. Įžanga porai 50 centų. Pavieniams, mergelėms ir moterelėms 25 c. Visus lietuvius ir lietuvaites vietinius ir aplinkinius širdingai užprašo

Komitetas.

Kam reikalinga?

Jieškau vargoninko arba mokytojo vietos priė parapijinės mokyklos; antrašas:

Jonas Karpius,
Mill River Str.
New Haven, Conn.

(47)

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas dielelis nuo šimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS.
312 So 4th St., Brooklyn, N. Y.

DIDELIS BALIUS!

Donora, Pa. Atsibus Subatoje 26 d. Spalio (Oct.), 1912. Bankos Svetainėje. Nuoširdžiai yra kviečiama visus lietuvius ir lietuvaites vietinius, o taip-gi ir iš aplinkinių miestelių, atsilankyti ant šio balaus ir gražiai pasilinksminti.

Su guodone

Komitetas

Tikras Lietuviškas Agentas

Malonųs viengenčiai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori buti nuskriaustu atvažiavę New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašių. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant drūčiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siunčiame pinigus ir išmainome ant amerikoniškų. Parupiname gubernskus pašportus iš Konsulio. Parsamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS
Agentas,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass
558 Broome str., New York City

EDMUNDO STEPONAICIO RAŠTAI

Pilnas posmertinis eilių ir prozos rinkinys, jau atspaustas.
Kaina tik $1.00
Tuos, mus jaunučio poetos, poezijos žiedus, galima gauti pas:
AL. STEPONAITIS,
745 Glenmore ave., Brooklyn, N. Y.

NEW CITY SAVINGS BANK
OF CHICAGO, ILL.

BANKINIS NAMAS
4601-3 Ashland ave., Chicago

ČIONAI YRA PAAIŠKINTA KĄ MUSŲ BANKAS VEIKIA:

Moka 3 nuošimtį už sudėtus taupymui pinigus, du kartu į metus, po **1 Sausio ir 1 Liepos.** Galite pradėti taupyti nuo **vieno dolerio ir augščiau.**

Biznieriams už sudėtus pinigus duodame čekių knygutę iš kurios galima rašyti čekius ir jie tinka visur. Skoliname pinigus ant Chicagoje esančių praperčių ir ant lengvų išlygų. Parduodame pirmus morgičius su užtikrintais dokumentais. Daugelis nesupranta kas tai yra morgečius, tai yra tas, kad savo rankoje turėtum pinigus ir už juos fintumei 6 nuošimtį.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto ir parduodame **šipkortes ant visų linijų** į visus kraštus. Musų bankoje galite išsipirkti Draft (čekį) ir patįs išsiųsti, o ten gaus pinigus už tą čekį. Musų bankoje yra žmogus apsipažinęs su Rusijos tiesomis, kuris išdirba visokius dokumentus, kaip tai: **daviernastis, kontraktus pirkimo ir pardavimo žemės krajuje, o taipgi ir visus kitus legališkus popierius ir patvirtina pas Rusijos konsulį.** Išdirbame visus dokumentus šios šalies ir turime susinešimą su gerais advokatais. Savininkai namų ir naminių daiktų ir pavieniai vyrai ir merginos o taipgi ir automobilių Savininkai gali gauti musų banko **geriausių kompanijų Inšiurina palivsus nuo ugnies ir visokios nelaimės.**

Iškolektuojame pinigus iš kitų bankų Chicagoje ir kituose miestuose. Šita Banka daro tikrus ir teisingus bankinius reikalus.

Savininkai namo ir banko užžiurėtojai:

GEO. L. UKSO, Prez., S. MARCINKIEWICZ, Vice-Prez., A. J. BIERZINSKIS.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M.

S. E. Cor. S. Clark and W. Monroe Streets

Taupymo Departamentas

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurinos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.

Atdaras **Subatos Vakarais** nuo 6 tos iki 8 tos val. vakaro.

Real Estate Departamentas

Perka ir parduoda propertės ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Siulija geriausį budą įdėjimui pinigų ir lengviausį budą išsimokėjimui mortgadžių ar vekselių, pigiau kaipo mokant taupimo fondams.

Męs mokame nuošimčius ant visų taupinimo depozitų ir prigelbsime jums įgyti namus.

Pradėk su mums taupimo rokundas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaina $2.00, Su Persiuntimu $2.15

Adresas:

Rev. S. Pautienius, Shenandoah, Pa.

BLAU BANKING HOUSE.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien į visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokins dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

BLAU BANKING HOUSE,
218 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 384

Nepraleiskit Šitos Naudingos Progos!

Geriausias budas ir proga trumpu laiku suczedyti ir padvigubinti pinigus. Važiuok ir pirk Lotą Naujame Mieste GARY, IND.

Miestas Gary neseniai prasidėjo, nes tik 5 metai, bet taip smarkiai pradėjo augti ir didinties, kur ir tavo **Loto Kaina** sykiu užaugs į trigubus pinigus. **Miestas Gary** yra geriausia vieta gyvenimui, darbui ir bizniui. Nes ten budavoja **didžiausius milžiniškus Fabrikus** visame sviete. Iš kitų miestų kraustė visokius fabrikus į Gary, Ind., miestą. Nes ten yra geriausia geležinkelių ir vandenų traktai parvežimui ir išvežimui visokių Fabrikų tavorų.

Dabar męs parduodame Lotus arti tų didelių Fabrikų **visai pigiai,** kurių kitais metais nei už dvigubus pinigus nenupirksite. Lotai po $300 ir augščiau, $50 įmokant iškalno, o likusią sumą po $10 ant mėnesio, taip kad kožnas darbininkas lengvai gal įgyti sau prapertę, kad senatvėje nereiktų kitam randos mokėti. **Kas pirks Lotą, tam visas kelionės lėšas apmokam.** Del platesnių žinių kreipkitės ypatiškai arba per laišką ant žemiaus parodyto adreso:

GARY INDIANA REAL ESTATE INVESTMENT

Chas. Zekas & Co. (NOT INC.) 1817 So. Union St., Chicago, Ill.

"DRAUGO" SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,
UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

Sveikatos Šalinis

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, kame ir ... gaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New Yorke gyvuoja vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų patirimu ... daugybe specijališkų gyduolių, sutaisytų iš svie... žinomų gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Nuo galvos skaudėjimo 10c. ir	.25
Gyvasties Balsamas	.75	Nuo kojų nuospaudų 10c. ir	.25
Nervų Stiprintojas 50c. ir	1.00	Nuo dantų gėlimo	.10
Vaistas del Vidurių 50c. ir	1.00	Nuo persalimo	.25
Kraujo Stiprintojas	.50	Plaukų stiprintojas 25c. ir	.50
Nuo kosulio 25c. ir	.50	Linimentas arba Expelleris	.25
Nuo ... skaudėjimo 25c.	.50	Nuo plaukų žilimo	.50
Skilvinis proškos 10c. ir	1.00	Nuo Reumatizmo 50c. ir	1.00
Pigulkos del kepenų	.25	Nuo lytiškų ligų 50c. ir	1.00
Blakių naikintojas	.10	Nuo dusulio	.50
Del išvarymo soliterio	3.00	Nuo kirmėlių	.25
Anatarinas plovimui	.25	Antiseptiška mostis	.25
Nuo kojų prakaitavimo	.25	Nuo viduriavimo	.25
Gydanti mostis	.50	Kastorija del vaikų 10c. ir	.25
Antiseptiškas muilas	.25	Proškos del dantų	.25
Gumbo lašai 50c. ir	1.00	Karpų naikintojas	.10

Specijališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynieros 25c.

Taipgi iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su musų gyduolių aprašymais

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės **Brooklyn, N. Y.**

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO, DEGIMO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UŽSISALDYMO, NEURALGIJOS; NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO,

MĖSLUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO SONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėnėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Taipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekvienamе dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų palkias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokioms nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

TĖMYKITE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Joną Nemeth'ą

O kodėl? Nes turi gerą prižiurėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos butų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem, o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MAS

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Seserys priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. C...
6700 S...